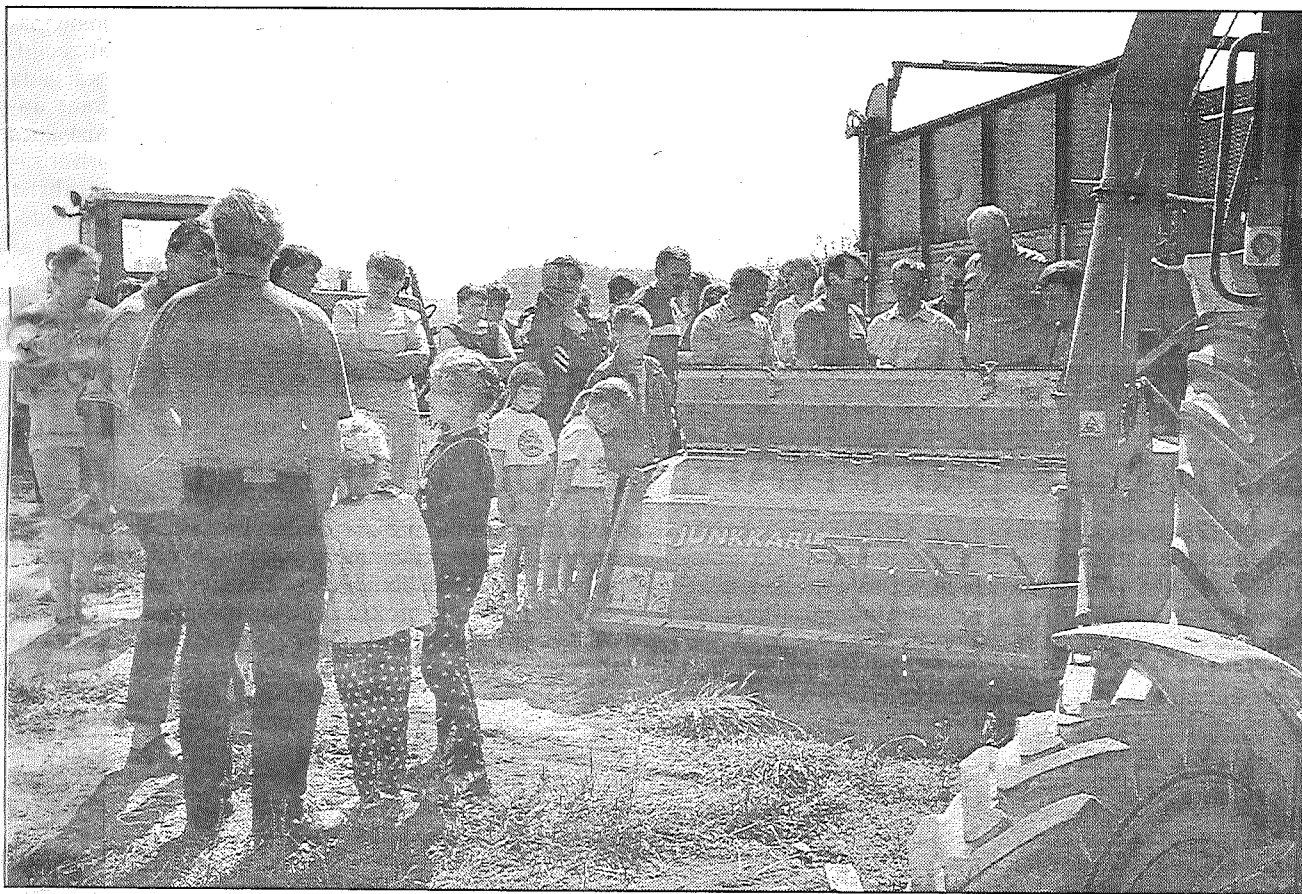

Saunas pagastā veiksmīgi realizēts rajonā pirmais SAPARD projekts

● Zemnieki gan no Preiļu, gan kaimiņu rajoniem ar interesi aplūkoja jauno zāles plāvēju smalcinātāju, kuru «Punduri» īpašnieks Jānis Domulis (attēlā piektais no labās) iegādājies SAPARD programmas ietvaros un jau izmēģinājis skābbarības gatavošanai. J.Domulis ir pirmais rajona zemnieks, kam projekts noslēdzies veiksmīgi un 45% ieguldītās naudas atmaksāti. Foto: G.Kraukle

Ceturtdien Saunas pagasta z/s «Punduri» bija īpašs brīdis. Saimnieks Jānis Domulis tika sveikts ar Preiļu rajonā pirmā SAPARD projekta veiksmīgu realizāciju. Zemnieka bankas kontā jau pārskaitīti 45% no projekta attaisnotajiem izdevumiem.

Šāds subsīdiju apjoms, kad zemniekam atmaksā gandrīz pusi no ieguldītajiem līdzekļiem, nav nevienā valsts atbalsta programmā, sveicot Jāni Domuli, uzsvēra Dienvidlatgales reģionālās lauksaimniecības pārvaldes direktors Uldis Konečņijs, aicinot arī pārējos zemniekus izstrādāt projektus un startēt šajā programmā.

Par SAPARD līdzekļiem z/s «Punduri» iegādājās zāles plāvēju smalcinātāju, kas izmaksāja 4300 latus, taču Jānis Domulis atzina, ka sākotnējā piesardzība, izvēloties projekta apjomus, bijusi pārāk liela — saimniecībai būtu pa spēkam realizēt arī lielāku projektu, taču vēl nekas nav zaudēts, jo ir iespēja startēt SAPARD programmā arī atkārtoti.

Precizitāte un vēlreiz precizitāte

Runājot par pieteikuma sagatavošanu, zemnieks atzina, ka viegli nav gājis, jo šī bija jauna pieredze gan pašam zemniekam, gan arī Preiļu lauksaimniecības konsultāciju biroja speciālistiem, kas sagatavoja z/s «Punduri» SAPARD projektu. J.Domulis uzsvēra, ka dokumentācijas sagatavošanā nepieciešama ārkārtīgi liela precizitāte. Visas preču pavadvīzes rēķini, kas tiek iesniegti kā attaisnotie izdevumi, obligāti aizpildāmi punktā, kā to paredz attiecīgie Ministru kabineta noteikumi. Kļūdities nedrīkst, brīdina saimnieks, stāstot, kā pašam divreiz nācies braukt uz Jelgavu pie firmas pārstāvjiem labot pielūgtās kļūdas dokumentos, un tikai tad tos varēja iesniegt reģionālajā pārvaldē.

Gaida «piena naudu»

Z/s «Punduri» saimnieko jau 10 gadus, nodarbojas ar piena lopkopību. Kopējā zemes platība ir 63 ha, patlaban ir 20 slaucamas govys, 7 grūsnas teles un 10 dažāda vecuma telītes. Problēmas sa-

gādā ganāmpulka paplašināšana, jo pēdējos 3 gados nav piedzimis neviena telīte, bet tikai bullīši. Piens tiek realizēts a/s «Preiļu siers», taču raizes arī «Punduros», tāpat kā citās saimniecībās, sagādā tas, ka rūpnīca ir iekavējusi norēķinus ar zemniekiem par pienu un neveic tos līgumā noteiktajos termiņos.

Šogad saimnieki tur arī bullīšus, taču tas tiek darīts eksperimentālā kārtā demonstrējuma veikšanai, lai salīdzinātu, kā attīstās teļu priekškuņģi pirmajās 8 dzīvības nedēļās atkarībā no ēdināšanas veida. Ceturtdien prāvs pulks zemnieku bija ieradusies «Punduros», lai aplūkotu ne tikai jauno zāles smalcinātāju, bet arī to, kā saimniekiem veicies demonstrējumā, un ieklausītos Lauksaimniecības konsultāciju centra Ozolnieku speciālistu ieteikumos.

Salīdzina teļus, kas baroti trijos veidos

Latvijā labu govī nopirkt nevar, uzskata speciālisti, tādēļ ļoti svarīgi ir pareizi ēdināt pašu saimniecībā dzimušās telītes. Tieši tāda bija arī z/s «Punduri» un Preiļu lauk-

saimniecības konsultāciju biroja veiktā demonstrējuma būtība – salīdzināt, kā attīstījušies priekškuņģi teļiem, kas pirmajās nedēļās saņēmuši tikai pienu, un tiem, kas saņēmuši pienu un sienu. Vēl bija arī trešā teļu grupa, ko baroja ar pienu, sienu un starterbarību. Apjomīgus secinājumus varēs izdarīt tikai rudenī, kad visi demonstrējuma teļi būs sasnieguši 8 nedēļu vecumu, kad tos jau varēs kaut. Pagaidām nokauts tikai viens teļš.

Speciālisti no Ozolniekiem uzsvēra, ka barošanas veidam pirmajos mēnešos ir milzīga nozīme pienīgas govys izaudzēšanā, jo, kas šajā laikā iekavēts, to vēlāk atgūt nebūs iespējams. Būtiskas ir vairākas lietas.

Teļam pēc iespējas agrāk jāsaņem pirmpiens

Tas teļam jāsaņem uzreiz pēc piedzimšanas – jo ātrāk, jo labāk. Pirmpiens satur ļoti daudz vērtīgu vielu. Tūlīt pēc piedzimšanas saņemtais pirmpiens un kopā ar to imūnvielas no zarnām «pa taisno» uzsūcas asinīs.

Turpinājums 4. lappusē.

Gatavojieties ražas novākšanai un bērnu skolas gaitām, bet nepalieciet bez «NOVADNIEKA».

Abonējiet laikrakstu septembrim līdz 27. augustam.

ZIŅAS

Pakalpojumu regulators izmaksās lētāk

Otrdien Daugavpilī notika Daugavpils sabiedrisko pakalpojumu regulatora koordinācijas padomes sēde, kuras laikā visu klātesošo pašvaldību pārstāvji (šajā regulatorā ietilpst arī Preiļu un Līvānu novada dome, Preiļu rajona padome) nobalvoja, ka šogad tiek noteikts 0,2 procentu atskaitījums sabiedrisko pakalpojumu regulatora uzturēšanai no pašvaldību uzņēmumu pagājušā gada apgrozījuma apjoma. Šis atskaitījums tiks piemērots no šī gada 1. jūnija, kad stājās spēkā pārējās noteikumi likumā par regulatoriem.

Kā atzina Līvānu novada domes priekšsēdētājs V.Gercāns, kurš arī piedalījās koordinācijas padomes sēdē, šis lēmums pašvaldībām ir ļoti būtisks, jo pierāda, ka lielāks regulators ir spējīgs samazināt tā uzturēšanai paredzēto tarifu. Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem šī atskaitījuma apjoms varēja būt arī 0,4 procenti no pašvaldību uzņēmumu apgrozījuma, un tādā gadījumā Līvānu pašvaldības uzņēmumi regulatora uzturēšanai būtu spiesti atvēlēt 3,4 tūkstošus latu. Taču pēc minētā lēmuma pieņemšanas regulatora uzturēšana Līvāniem izmaksās uz pusi mazāk – 1,7 tūkstošus latu.

Mācīsimies audzēt dzērvenes

27. augustā pulksten 11.00 Preiļu lauksaimniecības konsultāciju biroja 4. kabinetā notiks seminārs par dzērveņu audzēšanu un šo ogu realizācijas iespējām. Seminārā piedalīsies lektore A.Priževote no Latvijas Dzērveņu audzētāju asociācijas. Semināra turpinājumā paredzēta praktiskā daļa, kas norisināsies pie dzērveņu audzētājiem Preiļu novada Aizkalnes pagastā.

Aicina apzināt sausuma radītos postījumus

Sakarā ar ilgstošo sausumu valstī ir izsludināta ārkārtas situācija lauksaimniecībā, tādēļ lauksaimniecības konsultāciju birojs (LKB) aicina arī Preiļu rajona zemniekus apzināt sausuma nodarītos postījumus saimniecībās, lai šo informāciju apkopotu un nosūtītu uz Rīgu, kur tiks apzinātas ziņas par visu valsti un lemts par ārkārtas pasākumiem.

Kā paskaidroja Preiļu LKB vadītāja Silvija Dreijere, daudzās saimniecībās ilgstošā sausuma ietekmē daļēji vai pilnīgi gājuši bojā sētie zālāji, samazinājies piena izslaukums, dārzeņu, graudu un citu kultūru ražas. Situācija pasliktinājusies tiktāl, ka daudzās sētās jau trūkst ūdens, akas un ūdensvārpnes ir izžuvušas. Ziņas par zaudējumiem Preiļu LKB speciālisti gaidīs tuvākajā laikā, tālrunis informācijai 5307126 un 5307128.

Lasītāju ievēribai!

Laikraksta nākamais numurs iznāks, sestdien, 31. augustā.

ISSN 1407-9321

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Aiztur krāpniekus ar 500 viltotām norēķinu kartēm

Aizdomās par Latvijā nepieredzēta apmēra krāpšanu ekonomikas policija trešdien Rīgā aizturēja divas personas, kurām atsavinātas apmēram 500 viltotas norēķinu kartes. Likumsargi uzskata, ka noziedzīgo finansu darījumu summas sasniedz miljoniem ASV dolāru, raksta «Diena».

Abas aizdomās turētās personas viltotās norēķinu kartes izmantojušas darījumos starp bankām ASV un Latvijā. Trešdien vien pusstundas laikā no ASV uz kādu kontu Latvijā bankā viņi pārskaitījuši 180 tūkstošus latu. Taču krāpnieki pie šīs naudas nav tikuši, jo viņus aizturēja ekonomiskās policijas darbinieki. Policijas pārstāvji uzskata, ka abi aizdomās turētie, visticamāk, bijuši kādas starptautiskas noziedznieku grupas dalībnieki, un uzsver, ka tik vērienīgas krāpšanas, izmantojot norēķinu kartes, Latvijas vēsturē vēl nav bijis.

Atkal miljoniem kontrabandas cigarešu

Šonedēļ Kontrabandas apkarošanas centra un muitas kriminālpārvaldes pārstāvji kārtējo reizi aizturējuši kontrabandas precis, tie bijuši 10 miljoni cigarešu, kurām nav bijis izcelsmi apliecinājošu dokumentu. Līdz šim apjomīgas nelegālu cigarešu kravas aizturētas pērn – maijā 14,4 miljoni, bet jūnijā 11,3 miljoni cigarešu.

Sola naudu ugunsgrēku likvidēšanai

Valdība šonedēļ uzklauzīja Valsts mežu dienesta ugunsapsardzības daļas vadītāju viedokli par situāciju mežu ugunsapsardzībā, kurā tika minēts, ka sekmiņai cīņai ar uguni nepieciešami 50 000 latu. Degviela, darba algu fondam, sakariem un tehnikas remontam, kā arī citu organizāciju pakalpojumu apmaksai Dauugavpils, Balvu, Rīgas, Preiļu, Rēzeknes un Alūksnes virsmežniecībās nepieciešami ap 30 000 latu papildu līdzekļi. Pārējām virsmežniecībām šāda veida izdevumiem nepieciešami aptuveni 20 000 latu.

Ādamsons nevarēs kandidēt Saeimā

LSDSP priekšsēdētāja vietnieks Jānis Ādamsons, kas ar pirmo numuru bija pieteikts Saeimas vēlēšanām Latgales apgabala, tiesa aizliegusi startēt vēlēšanās, jo viņš ir bijis VDK Robežapsardzes karaspēka štata darbinieks. Par šo tiesas spriedumu, kas nav pārsūdzams, sabiedrībā ir dažādi viedokļi. Ādamsons ir nobriedis tiesāties, «esmu pārliecināts, ka Strasbūrā es uzvarēšu», saka malā atstumtāis deputāta kandidāts.

Lietus gaidāms tikai nākamnedēļ — varbūt

Sinoptiķi prognozē, ka vēl visu nākamo nedēļu Latvijā saglabāsies silts un sauss laiks. Tikai nākamajā ceturtdienā valsts rietumu daļā var gaidīt lietu, informē LETA. Aukstā atmosfēras fronte naktī uz 29. augustu var sasniegt Baltijas jūras austrumu piekrasti, tad arī tiek prognozēts, ka lietu un pērkona negaisu sagaidīs Kurzemes rajonos.

Ziņas sagatavoja L.Kirillova

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.
Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.
Izdevējs – SIA «Novadnieks. Redakcija».
Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301.
Elektroniskais pasts: novadnieks@apollo.lv
Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),
1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),
1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.
Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.
Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.
Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(trešdien, sestdien).

PAŠVALDĪBĀS

PREIĻU NOVADA DOMĒ

12. augustā notika Preiļu novada domes ārkārtas sēde. Tās darbā piedalījās astoņi deputāti.

Atsakās no dzīvokļiem

Domes sēdē izskatīti triju personu iesniegumi par atteikšanos no dzīvokļiem sakarā ar nespēju nomaksāt uzkrātos komunālo maksājumu parādus. Šīs personas nav varējušas nokārtot maksājumus un uzkrājušas parādus no 297 līdz 647 latiem. Dzīvokļus pārņems SIA «Preiļu saimnieks».

Par pašvaldības iepirkumiem

Domes ārkārtas sēdē izskatīti divi pašvaldības iepirku-

ma cenu aptaujas protokoli un viens atklātā konkursa protokols.

Cenu aptaujā par Preiļu muižas kapelas fasādes remontu bija izsūtīti piedāvājumi trim firmām, uz to atsaucās viens uzņēmums. Nolemts, ka pasūtījumu piešķirs un līgumu par 5727,95 latiem slēgs ar SIA «Defass-D».

Apstiprināts cenu aptaujas protokols par Preiļu kultūras nama teritorijas labiekārtošanas otro kārtu. Savus piedāvājumus bija iesnieguši trīs celtniecības uzņēmumi. Par finansiāli izdevīgāko atzīts SIA «Būvteks» piedāvājums. Būvdarbu līguma cena – 24 404,44 latu. Darbu izpildes un apmaksas termiņus noteiks, slēdzot līgumu.

Apstiprināta atklātā konkursa par Preiļu kultūras nama skatuves tehnoloģijas un apgaismošanas būvdarbiem pirmā daļa. Nolemts, ka pasūtījumu piešķirs un iepirkuma līgumu par Preiļu kultūras nama skatuves tehnoloģijas un apgaismošanas būvdarbiem slēgs ar SIA «LATA», kas veic kultūras nama rekonstrukciju.

Piešķir naudu pirmajai skolas dienai

Pamatojoties uz Preiļu novada kultūras tradīcijām un atzīmējot jaunā mācību gada pirmo dienu, deputāti nolēma piešķirt līdzekļus Preiļu novada kultūras centram 700 latu apmērā pirmās skolas

dienas pasākumu organizēšanai. Finansējums paredzēts budžeta sadaļā «Izdevumi neparedzētiem gadījumiem».

Apstiprināja privatizācijas līgumu

Saskaņā ar LR likumu «Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju, Preiļu novada domes šī gada 10. jūlija lēmumu dome apstiprināja iesniegto Aizkalnes ciema katlu mājas privatizācijas līgumu. To parakstīt pilnvarots domes priekšsēdētāja vietnieks Vladimirs Ivanovs.

Pēc Preiļu novada domes ārkārtas sēdes materiāliem sagatavoja L.Kirillova

Seminārs par PHARE 2000 Malnavā

Vakar, 23. augustā, Ludzas rajona Malnavā notika Latgales Attīstības padomes sēde, kuras darba kārtībā bija iekļauti vairāki aktuāli jautājumi.

Taču, kā «Novadniekam» atzina Preiļu rajona padomes priekšsēdētājs Arvīds Sol-dāns, svarīgākais bija pēc sēdes notikušais seminārs par

PHARE 2000 Nacionālās programmas projekta «Ekonomiskās un sociālās kohēzijas pasākumi Latgalē un Zemgalē» norisi. Tika prezentēti vairāki iesniegtie un atbalstītie projekti, Finanšu ministrijas pārstāvji stāstīja par iesniegto projektu novērtēšanas procesu. Kopā ar Eiropas Komisijas delegācijas pārstāvjiem Finanšu ministrijas darbinieki iepazīs-

tināja arī ar atbalstīto projektu finansēšanas iespējām un avotiem. Semināra dalībnieki diskutēja par projektu ieviešanas procesu.

«Novadnieks» jau informēja, ka Preiļu rajona padomes locekļiem ir pretenzijas par minētā projekta konkursa rezultātiem, par ko šī gada 24. jūlijā tika pieņemts attiecīgs rajona padomes lēmums. Cita starpā lēmumā tika mi-

nēts, ka vairāku atbalstīto projektu pieteikumi neatbilst noteiktajiem kritērijiem par tēmas nozīmīgumu Latgales reģionā, kā arī tas, ka vairākos pieteikumos izmantots vārds «Latgale», nekonsultējoties ar pārējo rajonu pašvaldībām un nepārliecinoties, kā tie ietekmēs visa reģiona attīstību.

L.Kirillova

Sāk realizēt projektu «Apceļo Latgali ar IT»

Uzsākta projekta «Apceļo Latgali ar IT» īstenošana, «Novadnieku» informēja Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas galvenā speciāliste Aija Bitinas.

Pagājušajā nedēļā Rēzeknes rajona padomē notikušajā projekta vadības grupas pirmajā sēdē tika pārrunāti jautājumi, kas skar kopējā

projekta realizācijas pirmos soļus. Rēzeknes rajona padome jau parakstījis granta līgumu ar Eiropas Komisiju un naudas turētāju — Finanšu ministriju. Tika parakstīta arī vienošanās, ka līdz 8. septembrim Rēzeknes rajona padomes noteiktajā Valsts kases kontā Preiļu rajona padome ieskaitīs savu projekta līdzdalības maksājumu. Proporcionali līdzekļus ieskaitīs arī Aglonas pagasta

padome un Vārkavas novada dome, kas iesaistījušas šajā tūrisma projektā. Kopējā ieskaitāmā līdzfinansējuma summa ir nepilni 2000 eiro.

Jau tuvākajā laikā sāksies darbs projekta ideju ieviešanā, kas paredz norādes zīmju uzstādīšanu un tūrisma infrastruktūras uzlabošanu minētajās pašvaldībās. Aglonas pagastā un Vārkavas novadā jau uzsākti priekšdarbi vietu izvēlē norādes zīmju koka

konstrukciju uzstādīšanai. Projektā paredzēts, ka pašvaldībām šīs vietas turpmākos piecus gadus būs jāuztur kārtībā. Taču vislielākais ieguvums Aglonas pagastā un Vārkavas novadā, kā atzina Aija Bitinas, būs tas, ka abām pašvaldībām būs iespēja par projekta līdzekļiem sagatavot un iespiest reklāmas bukletus.

L.Kirillova

Strādā «Sabiedrības veselības aģentūra»

Pirms septiņiem mēnešiem bijušais Nacionālais vides veselības centrs saskaņā ar MK rīkojumu tika reorganizēts par Valsts aģentūru «Sabiedrības veselības aģentūra» ar 10 filiālēm reģionos, arī Rēzeknes reģionā, kas aptver Rēzeknes pilsētu, Rēzeknes, Ludzas un Preiļu rajonu.

Reorganizācija bija nepieciešama, lai izveidotu efektīvu sabiedrības veselības institūciju, kas būtu orientēta uz iedzīvotāju veselības uz-

labošanu, sabiedrības veselības problēmu risināšanu un pakalpojumu nodrošināšanu. Sadarbībā ar saziņas līdzekļiem sabiedrība pastāvīgi tiek informēta par aktualitātēm veselības jomā. Aģentūras speciālisti ir deleģēti arī normatīvās bāzes izstrādē ar veselību saistītos jautājumos. Tapuši priekšlikumi Labklājības ministrijai par aizsargjostām ap ūdens ņemšanas vietām, par peldvietu iekārtošanu, higiēnas prasībām ambulatorās veselības aprūpes iestādēs, sagatavoti četri Labklājības ministrijas rīkojumu uz iedzīvotāju veselības uz-

profilakses jautājumiem, divi – par ārkārtas situāciju pārvarēšanu. Pašreiz aktīvi tiek strādāts pie Sabiedrības veselības stratēģijas jautājumu normatīvās bāzes izstrādes. Lai izpildītu savas funkcijas, aģentūrai ir tiesības pieprasīt no fiziskām un juridiskām personām uzdevumu veikšanai nepieciešamo informāciju, apmeklēt jebkuru objektu Latvijas teritorijā un veikt to apskati, ja ir pamatotas aizdomas, ka pastāv iespēja izplatīt infekcijas slimību ierosinātājus.

Lai realizētu Sabiedrības veselības stratēģiju, ir nepie-

ciešama visu tautsaimniecības sektoru aktīva dalība tautas veselības saglabāšanā un veicināšanā. Tajā pat laikā aģentūras speciālistiem jāpilveido savas zināšanas valsts Sabiedrības veselības stratēģijas veiksmīgai īstenošanai, jārisina spēcīgas speciālistu komandas veidošanas darbs. Visas šīs problēmas risina arī Rēzeknes filiāles speciālisti, aicinot uz sabiedrību arī Preiļu rajona sabiedrību. Aģentūras filiāle Rēzeknē atrodas Zemnieku ielā 16 a, telefons 46-22097 vai 46-22089.

G.Kraukle

INFORMĀCIJA, REDAKCIJAS SLEJA

MUMS RAKSTA

Aglonas spožums un posts

● Viedoklis

Lauku darbi šogad izkārtās tā, ka tieši augusta vidū iznāca dažas brīvas dienas un mēs nolēmām apmeklēt Aglonu kā interesenti Dievmātes svētkos.

Aglonā iebraucām 14. augusta vēlā pēcpusdienā, kad šeit jau bija tūkstošiem mašīnu un nopriecājāmie par ļoti precīzo un ātro policijas darbu, neskatoties uz daudzām un dažādām braucēju vēlmēm nostāties sev tikamākā vietā.

Katrai ticībai, baznīcai ir savi rituāli un vērotājam tie ir vienmēr ir izprotami, bet tas netraucē klausīties tekstus, dziesmas, sajūst ticīgo un zinošo kopīgo mīlestības un labestības spēku. Šeit ir kāds vienojošs spēks, kas daudziem spēj palīdzēt, bet citiem visi rituāli ļauj justies kā tautas neatraujamai daļiņai, bet vēl citiem tā ir saite ar senču domām un garīgo pasauli. No svinīgiem sprediķiem man visspēcīgāk palika atmiņā ekselences arhibīskapa Jāņa Pujata teiktais: «Atmodas laikā mēs cerējam uz citādu — labāku attīstību, bet redzam, ka nepieciešama jauna — Garīgā Atmoda» (citēju pēc atmiņas). Iespējams, ka šādas ir pašas domas, kuras tikai saskanēja ar arhibīskapa sprediķi teikto. Šajā vēstulē gribu pierādīt, ka Garīgā Atmoda vajadzīga arī Aglonai.

Kontrasti

Jau tuvojoties Preiļiem, redzams, ka Latgalē ir laba ābolu raža. Atcerējos senu legendu. Kādam zemniekam mājās vairs nav bijis pat nedaudz pārtikas, bet labība vēl nav nobriedusi. Kādu nakti viņam parādījās vīzijā Dievmāte un teica, lai nopinot vien vīzes no kārklu mizām un nesot pie baznīcas, kur lielos svētkos tās varēs pārdot bagātajiem. Bagātie zinot, ka visi priekšmeti, nonākot baznīcā, iegūst tās svētību un tā-

pēc labprāt pirksot. Zemnieks, lai arī ar neticību, bet izdarīja, kā sapņi Dievmāte bija teikusi. Baznīcas svētku laikā bagātie pilsētnieki izpirka visas vīzes (kā suvenīrus) un tā zemnieks tika pie iztikas, amata un tirgus mācības.

Mūsu cerības Aglonā iegādāties Latgales saimnieču gardumus — sieru, maizi, pīrāgus, nogaršot no jaunības laikiem Anspokos atmiņā palikušo isto lauku alu, nopirkt saldus ābolus izplēnēja, kad ieraudzījām uz šosejas un ceļiem izvietotās tirgus vietas. Pēc ilgākas dažādu preču apskates satiku kādus pazīstamus zemniekus tirgojam medu. Izrādījās, ka šeit tirgošanās ir ārkārtīgi riskanta un dārga, jo bazilika par katru dienu iekasē Ls 50 (!), pagasts Ls 5 un par abām dienām vēl «ekoloģijas» nodoklis Ls 5. Kopā divās dienās iznākot Ls 115 nodevas. Bībelē esot rakstīts, ka baznīcas tiesa ir 10% un ne vairāk. Taču pie šādiem bazilikas nosacījumiem, labi ja pašam tirgotājam iznāks 10% ieņēmumi. Tautjā — kur ir likumīgais pamatojums šādām «reketam». Izrādās, ka neviens pat Preiļu rajona vadība to nevarot skaidri pateikt. It kā esot šī nauda domāta, lai uzturētu kārtībā baziliku un tās teritoriju, bet... tirgošanās, mašīnu novietošana notiek uz pašvaldības zemes un uz valsts nozīmes šosejas. Tātad šie skarbie maksājumi bazilikai ir pilnīgi nepamatoti. Salīdzināsim, Rīgā labi iekārtotos izstāžu paviljonos parasti tirgus maksa ir Ls 25-35, Brīvdabas muzejā Ls 6-15 par vietu, bet Rīgas tirgos Ls 1-1,5, dažādu rajonu pilsētu gatirgos no zemniekiem prasīta Ls 1,5 labestīgās pilsētās un Ls 2,5-5 «plēsējipilsētās», lieltirgotāji maksā parasti Ls 10. Tātad, bazilika ir rekordīstie Latvijā tirgus nodevu iekasēšana, tādējādi arī sardardzinot pārdodamo preci.

Dažs zemnieks Aglonā esot pavisam nobankrotējies, jo samaksājis bazilikai un pagastam nodokli, bet tad ieraudšies Valsts inspektori — finansu (prasot Valsts nodokļu reģistrus) un sanitārie (prasot ES veikalēm atbilstošas prasības ievērot) un atraduši ko nepareizi noformētu un pādzinuši jau «pliku» pataisīto tirgotāju.

Vērojot vairākus Rīgā pazīstamu ražotāju, restorānu paviljonus, retos Daugavpils, Preiļu, Rēzeknes pārtikas uzņēmumus, tā vien šķita, ka atbraukušo rīdzinieku naidīna atkal ceļos atpakaļ uz Rīgu, jo šeit ir darīts viss, lai Latgales zemnieks, amatnieks, uzņēmējs nesatiktos ar rīdziniekiem un citiem tāla ceļa braucējiem. Skaidrs, ka nenormāli lielā tirgus nodeva liek amatniekam, zemniekam pacelt preču cenas, kas ir tirgus izkropļošana.

Latvijas presē ir lasīts par tiesāšanu starp baziliku un pašvaldību un, redzot situāciju uz vietas, domāju, ka kapitāla morālās tīrības likums jāievēro arī baznīcai. Sliktāk Baznīcai būs, cenšoties plēst no zemnieka, tirgotāja vairāk kā Dieva nolikto 10-tiesu, esot augstprātīgai pret pašvaldību.

Ezeru novadā nekur nevienu žāvētu zivi neredzēju piedāvātu (?). Šķiet, ka kaut kas šajā valstī ir šķībi saprasts no ES likumiem, tāpat kā kādreiz Latvijā pārspīlēja Maskavas «prasības».

Vilšanās

Pēc interesantās un fantastiskās nakts Mises nolēmām noklausīties arī melodisko rīta Misi latgaliski. Šo vēlmi pamatīgi aptumšoja redzētā sveču, glāžu, papīru un citādu atkritumu piesētā bazilikas teritorija un tuvākā apkaime. Nolēmu nebojāt paliekošo iespaidu no nakts Mises un nepalikot uz galveno Misi 15. augustā. Domājam

— vai tiešām ap Ls 500 ekoloģiskā nodokļa bija par maz lai noalgotu 50 brīvprātīgos, kuri pēc nakts Mises līdz saules lēktam visu sakoptu. Pasaules avīzēs raksta, ka Olimpiādēs pēc sacensībām teritorija ir ārkārtīgi piederzota, bet katru rītu viss ir perfekti sakopts, jo to paveic tūkstošiem brīvprātīgo palīgu — Valsts patriotu. Skaidrs, ka baznīcas un Dieva kalpiem nav jābūt darbu organizatoriem, tāpēc nodomāju, ka apkārtnes sakopšana pirms svētkiem, tās uzturēšana kārtībā ir tieši pašvaldības pienākums, visu agloniešu vietējā patriotisma pierādīšanas veids, jo mēs no visas Latvijas kā viesi taču braucam, pirmkārt, uz Aglonu, otrkārt, uz baznīcas svētkiem Aglonas bazilikā. Saprotams — svētceļniekiem, iespējams, ir citādas domas, bet viesu Aglonā ir noteikti vairāk.

Zinām taču, ka Rīgas centrā par mašīnas novietošanu jāmaksā 50-60 sant/st. Aglonā ceļotāji mašīnas novieto vismaz 4-5 stundas, tāpēc es nemaz neļāunotos, ja mani laikus brīdinātu par Ls 1 nodevu no mašīnas pašvaldībai teritorijas sakopšanai un uzlabošanai (tualešu, mazgātuvju trūkums šeit jau esot hronisks un leģendām apvīts). Par šeit novēroto viesu ne sevišķi pārdomāto rīcību, viņu piemēloto apkārtni nevēlējos runāt publiski, bet mūsu kaimiņiem iznāca braukt cauri Aglonai pēc svētkiem — 16. augustā un viņi nosprieduši, ka šeit ir kas briesmīgs bijis, jo visai plaša apkārtnē joprojām bijusi neredzēti piemēslota. Vai tiešām vietējiem iedzīvotājiem un svētceļniekiem, ticīgajiem ir jācieš neprasīgās svētku organizācijas dēļ?

Andris Ansis Špats,
zemnieks,
Dr.sc.ing.,
Bīriņos, Limbažu raj.

Vai tavš auto piesārņo gaisu?

28. augustā no pulksten 10.30 līdz 15.00 Livānu Centra laukumā (iepriekš universālveikalam) ikvienam autovadītājam būs iespēja noteikt, vai viņa auto nenodara kaitējumu apkārtējai videi.

Līdzīgi kā iepriekšējos gados, arī šogad Daugavpils reģionālā vides pārvalde organizē «Tīrā gaisa» akciju, kuras laikā būs iespēja pārbaudīt oglekļa oksīda daudzumu karburatormotoru (benzīna motoru) automobiļu izplūdes gāzēs. Šoreiz mērījumi, ko veiks pārvaldes laboratorijas speciālisti, izmantojot gāzu analizatoru, notiks Livānos, Centra laukumā. Mērījumi tiks veikti par brīvu, un rezultātiem būs tikai informatīva nozīme, neviens vadītājs netiks sodīts, ja viņa auto izplūdes gāzēs kaitīgo vielu būs vairāk nekā pieļaujams.

Šādā situācijā šoferim tikai ieteiks doties uz autoservisu, lai attiecīgi noregulētu sava spēkrata motoru, skaidro Daugavpils reģionālās vides pārvaldes Preiļu daļas vadītāja Solveiga Mazjāne.

Saskaņā ar ES direktīvu 92/96/EC oglekļa oksīda saturs automobiļa atgāzēs brīvā gaitā nedrīkst pārsniegt apmēru, kādu noteicis automobiļa ražotājs. Jebkurā gadījumā oglekļa oksīda (CO)

saturs atgāzēs nedrīkstētu pārsniegt 0,3-4,5 (tilpuma procenti) atkarībā no motora atgāzu kontroles tipa un automašīnas izgatavošanas gada.

«Tīrā gaisa» akciju reģionālā vides pārvalde organizē ar mērķi informēt autovadītājus un dot iespēju pārlicināties, cik kvalitatīvi strādā viņu automobiļa dzinējs. Šo iespēju aicināts izmantot ikviens autovadītājs.

G.Kraukle

NOVADNIEKS

Jūsu jautājumus un ierosinājumus katru darbdienu uzklausīsim pa tālr. 1-53-07056.

Ar ko latvietis atšķiras no lietuvieša?

Tāds jautājums var likties mulķīgs, jo no laika gala latvietis ir bijis vai vismaz uzskatījis sevi par brāli lietuvietim. Tiesa, katram sava zeme, sava valoda, tagad vēl arī robežas ar tai piederīgajām muitas zonām un dokumentu pārbaudēm abu valstu starpā. Taču ir vērtīgi pacelot pa kaimiņu zemi un savām acīm aplūkot, ar ko tad mēs atšķiramies no lietuviešiem. Nedaudz vairāk kā desmit gadu laikā, kopš abas kaimiņu valstis ieguvušas neatkarību, daudzās lietās un vietās viņi mums aizsteigušies priekšā. Arī daudzus valstiski nozīmīgus lēmumus viņi pieņēmuši savādāk, un varbūt tikai vēl pēc desmit vai divdesmit gadiem kļūs skaidrs, kas rīkojies pareizāk un tālredzīgāk.

Atvaļinājuma laikā bija izdevība apceļot Lietuvu. Jāteic, gūtie iespaidi ir patīkami, un acimredzamas ir vairākas atšķirības, kas mums, latviešiem, nūdien, nav par labu. Pirmais pārsteigums — plašais un tukšais Rucavas robežpārejas punkts pie Liepājas. Ja kāds ir devies uz lešiem Medumos, tas noteikti zinās, kāda nervu bojāšana notiek garajās pīrt un pārdot kāro braucēju automašīnu rindās. Rucavas robežsargiem tirdznieku bums ir svešs, pietiek ar nedaudz sekundēm un var braukt tālāk.

Bet lielākais pārsteigums gaidīja Sventajā un Palangā. Lietuvieši tik tiešām prot gan paši atpūsties, gan arī ciemiņus uzņemt. Un, ja kāds vēl tic, ka Baltijas pērle ir Jūrmala, tas rūgti maldās. Tiesa, Jūrmalā varbūt ir greznāki veikalu skatlogi, lepnākas mājas un bagātnieku villas, taču Palanga un tai tuvākās mazās pilsētiņas gar Baltijas jūras krastu vasarā kļūst par vietu, kur atpūsties dodas praktiski visa Lietuva. Pilsētai piegulošās lauku teritorijas atvēlētas kempingiem un telšu pilsētiņām. Palangā gandrīz katrai dzīvojamajai mājai pagalmā novietota plāksnīte par iznomājamām gultas vietām, istabām, dzīvokļiem — atbilstoši katra atpūtnieka gaumei, vēlmēm un finansiālajai rocībai.

Pilsētas galvenajā ielā, kas beidzas ar gandrīz kilometru garu tiltu jūrā, komerciālos nolūkos lietderīgi izmantots ik kvadrātmeters. Gribat par pieņemu savas sirdsdāmas portretu? Lūdzu, jūsu rīcībā visdažādākajos stilos strādājošie mākslinieki! Vēlaties sudraba rotaslietas vai dažādus dzintara nieciņus? No plašās izvēles samulsīsiet. Karuseļi un atrakcijas. Spēļu automāti un karstu uzkožamo kioski. Svētbildes un vārīti vēzi. Breikeri un ielu muzikanti. Pāri pusnaktij strādājošie veikali un gaismas strūklakas. Seksiģi apģērbta (pareizāk — izģērbta) jaunkundze aicina uz naktsklubu. Un kur tad vēl vasaras kafejnīcas, kas izvietojušas ik pēc piecdesmit metriem! Dzīvā mūzika, dejas un alus, alus, alus... Un neviens piedzērušās tēvaiņa, starp citu, arī policijas mašīnu maņīju klusi pabraucam garām tikai vienu reizi. Estrādē uzstājas Raimonds Pauls, «Pesņari», Jānis Stībelis. Mēness celiņš pāri jūrai, tātumā Liepājas bākas ugunis un prātā jautājums — kāpēc gan mēs, latvieši, nedēļas nogalēs tā netiecāmie uz savu Jūrmalu? Atbilde viena — tā ir spoža un dārga. Tāpēc nepieņemama lielam lielajam tautas vairākumam. Mēs ceram uz Rietumvalstu tūristiem, kas teju, teju ar kuģiem un lidmašīnām bariem vien brauks meklēt atpūtu un izklaides Jūrmalā. Var jau būt, ka brauks arī. Tikai mēs paši arvien vēl būsim pastumti malīnā, notālēm skatīsimies uz lepnajām atpūtas iespējām un gudrosim par to, vai nav prātīgāk sēsties mašīnā un doties uz Lietuvu. Tādi paši pakalni un bērzu birzis, tādi paši lauki un līdzenumi. Arī jūra un pludmales smiltis gluži kā pie mums. Tikai tie lietuvieši, jā, viņi gan laikam no mums, latviešiem, tomēr ar kaut ko atšķiras.

L.Kirillova

Galēnu pagastā

■ **SKOLA MĀCĪBU GADAM GATAVA.** 22. augustā notikusi Galēnu pamatskolas pieņemšana jaunajam mācību gadam. Kā informēja pagasta padomē, skola ir gatava vērt durvis skolēnu uzņemšanai. Šovasar galēnieši savā skolā veikuši ne tikai kārtējos kosmētiskos klašu remontus, bet arī lielākus pārbūves darbus. Ir izmūrētas vairākas krāsnis, bet Līvānu tipa mājiņām, kurās arī izvietotas klases, izbūvēta jauna katlu māja. Līdz ar jauna katla uzstādīšanu tiks samazināti arī siltuma zudumi. Pirmsskolas piecgadīgo un sešgadīgo apmācībai pašvaldība iegādājusies 16 jaunus galdu un krēslus.

■ **UZ TRIM MĒNEŠIEM PIEŠKIR SOCIĀLO PALĪDZĪBU.** Deputāti lēma par sociālās palīdzības pabalsta piešķiršanu un pieņēma lēmumu uz trim mēnešiem vairākām ģimenēm piešķirt sociālo pabalstu komunālo izdevumu segšanai. Kopējā summa, ko ģimenēm piešķir pagasts vienam mēnesim, ir 38,29 latī.

■ **IZSKATA ADMINISTRATĪVO PROTOKOLU.** Kādam pagasta iedzīvotājam sastādīts administratīvais protokols par dzīvošanu bez pases. Pašvaldība brīdinājusi šo personu.

■ **IEDZĪVOTĀJU IESNIEGUMI.** Pašvaldība izskatījusi virkni iedzīvotāju iesniegumu, tajā skaitā, par ārstēšanās pabalstu piešķiršanu, ko lūguši gan pensionāri, gan vecāki, kuriem slimojuši bērni. Deputāti apstiprinājuši izsoles rezultātus par bijušās bērnu dārza ēkas Lomu ciemā pārdošanu par 1110 latiem.

Jersikas pagastā

■ **NEATĻĀVA CELT BRĪVDABAS ESTRĀDI.** Pašvaldības deputāti nobalsoja pret zemes piešķiršanu lietošanā IJU «Vikings» pagasta stadionā brīvdabas estrādes celtniecībai. Stadions atrodas uz pašvaldības zemes.

■ **SEDZ CEĻA IZDEVUMUS.** Pagasts sedza transporta izdevumus divu pašdarbības kolektīvu braucienam uz Rēzekni.

■ **ATĻAUJ RAKT DĪKI.** Izsniegta atļauja dīka rakšanai kādai personai, veicamos darbus saskaņojot ar būvvaldi.

Līvānu novada Turku pagastā

■ **NOSLĒGUSIES IZSTĀDE «AUGUSTS TURKU DĀRZOS».** Šonedēļ noslēgusies sadarbībā ar pensionāru padomi rīkotā izstāde, kurā savu dāru veltes bija izstādījuši 17 turcēnieši: Ruta Kristovska, Marija Vilkāja, Marija Driksna, Irēna Malceniē, Sofija Moče, Franciska Andrejeva, Rozālija Veigure, Emīlija Bugina, Paulīna Lāčkāja, Filimonija Māsāne, Kristīne Šišlova, Elita Markote, Viktorija Turkupole, Filimonija Polikarpova, Tekla Driksna un turcēniešu jaunā paaudze – floriste Inga Freimane un rokdarbniece Līga Jakovļeva. Izstādē bija apskatāmi ne tikai ziedi un to kārtojumi, bet arī ārstniecības augi, interesanti ķirbji, milzīgi tomāti, kā arī citi dārzeņi, augļi un ogas, piemēram, vīnogas. Izstādes tapšanā vislielāko ieguldījumu devusi pensionāre Rozālija Veigure.

Līvānos

■ **MEKLĒ SADARBĪBAS KONTAKTUS VĀCIJĀ.** Domes priekšsēdētājs Visvaldis Gercāns šonedēļ divas dienas uzturējās Vācijā, kur Baltijas pilsētu partnerības konferencē pārstāvēja Latvijas Pašvaldību savienību (V.Gercāns ir tās valdes loceklis). Konferencē V.Gercāns uzstājās ar referātu vācu valodā par Latvijas pašvaldību pieredzi sadarbībā ar Vācijas partneriem. Nebūt ne mazsvarīgs šī brauciena mērķis bija arī partnerības kontaktu meklēšana neoficiālās sarunās. Vairāki veiksmīgas sadarbības piemēri starp Latvijas un Vācijas pašvaldībām ir izveidojušies dažādās jomās: skolēnu apmaiņā un sadarbībā starp skolām, kā arī pašvaldības speciālistu apmācībā. Piemēram, Madonas mediķi ir bijuši pieredzes apmaiņā Vācijas medicīnas iestādēs, un, kā atzina V.Gercāns, tieši sadarbības veicināšana medicīnas jomā Līvāniem šobrīd ir ļoti aktuāla. Visas ar braucieni saistītās maksas sedza Latvijas Pašvaldību savienība.

PAŠVALDĪBĀS

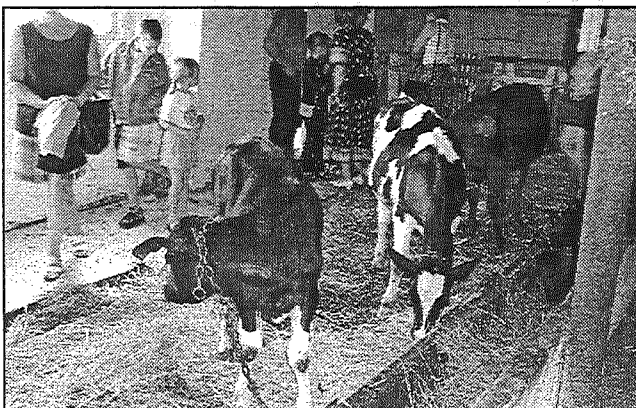
Saunas pagastā veiksmīgi realizēts rajonā pirmais SAPARD projekts

Sākums 1. lappusē.

Ja teļš pie pirmiena tiek vēlāk, process ir daudz ilgstošāks, jo vispirms viss tiek sagremots kuņģī. Pirmpienu nav nepieciešams dot ilgāk par 4-5 dienām. Jāraugās, lai tajā nebūtu asiņu piejaukuma, tāds piens teļam neder, jo asinis ir dzīvniekam grūti sagremojams proteīns. Šādos gadījumos vislabāk noder no citām reizēm sasaldēts pirmpiens. To var droši izmantot, tikai jāatceras, ka sasaldētu pirmpienu atlaidina siltā ūdenī, to nekādā ziņā nedrīkst karsēt, jo iet bojā vērtīgie imūnglobulīni. Pirmpienu droši var izbarot 15 grādus siltu, atšķirībā no vēlāk izēdināmā pilnpiena vai tā aizstājēja, kas obligāti jāuzkarsē līdz 38 grādiem. Zinātnieki ir pierādījuši arī to, ka kvalitatīvs pirmpiens ir tikai tām govīm, kam cietstāvēšanas periods ir ildzis vismaz 40 dienas.

Nākošais solis – pilnpiens, starterbarība un rupjā lopbarība

Starterbarība teļam nepie-

● **Šie z/s «Punduri» teļi ir demonstrējuma dalībnieki. Rudenī tiks salīdzināts, kāda barošana veicina labāku priekškuņģa attīstību un cik liela nozīme ir starterbarības izmantošanai pirmajās 8 dzīvības nedēļās.**

ciešama, lai tas izveidotos par atgremotāju, tātad, lai tam būtu attīstīts priekškuņģis. Jo tas būs attīstītāks un ietilpīgāks, jo govīs nākotnē varēs vairāk apēst un dos vairāk piena. Izbarojot tikai pienu, teļam varbūt būs spoža spalva, bet priekškuņģis attīstīsies nesalīdzināmi lēnāk. Lietojot papildus arī starterbarību un rupjo lopbarību, 8 nedēļās teļš jau būs kļuvis par atgremotāju ar pilnīgi attīstītu priekškuņģi.

Kas veicina priekškuņģa at-

stīstību? Teļam vajadzīgas barības vielas (starteris), kas vairo apetīti, un nepieciešams radīt kuņģi berzi (rupjā lopbarība). Līdz ar to tiks stimulēta asinsrite un kuņģa bārkstīņu augšanu. Izvēloties dažādu firmu piedāvāto starterbarību, speciālisti iesaka pirkt tādu, kurā proteīna līmenis ir ne mazāks par 20%.

Rupjajai lopbarībai var izvēlēties sienu, salmus, arī skābsienu, kurā ir augsts kokšķiedras saturs (vēlāk plauts). Pēc speciālistu domām, ne-

kādā gadījumā teļu barībā nav pieļaujama zāle, jo tā nerada vajadzīgo kuņģa berzi.

Biežākās kļūdas

Tādas pieļauj, ja startera vietā teļam dod graudus (tajos ir tikai 11-12% proteīna, bet teļam vajag 20%). Graudos ir ciete, bet tā nestimulē muskuļu un kuņģa augšanu. Graudus var izbarot, miksējot ar starterbarību, lai kopproteīns būtu vajadzīgajā līmenī.

Teliņiem regulāri jābūt pieejamam svaigam ūdenim. Daloties pieredzē, daži zemnieki atzīst, ka negaida septiņo dienu, bet jau pēc piedzimšanas novietu līdzās ūdenim arī trauciņu ar starterbarību – teļš ir ziņkārīgs, viņi noteikti iebāzīs purniņu arī šajā trauciņā un vēlāk nebūs grūti pāriet uz jauno barību.

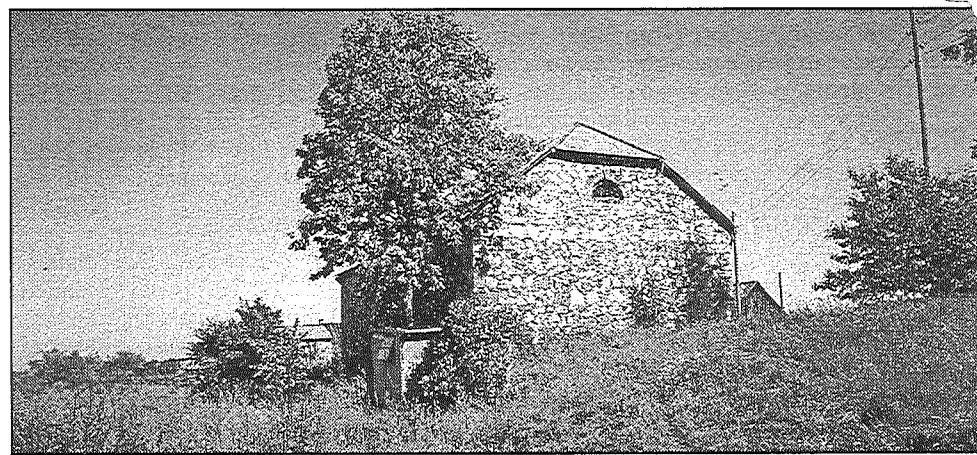
Būtiskākais, ko uzsver speciālisti, lašu teliņu izaudzēšana lielā mērā ir pašu zemnieku izdarības rezultāts, jo ne jau visu izšķir nauda. Pašu spēkos ir gan sagādāt rupjo lopbarību, gan sakārtot ēdināšanu, lai pēc dažiem gadiem varētu teikt – manā kūti ir labākās un pienīgākās govīs.

Ar Eiropas atbalstu atdzimis vecā Līvānu muižas klēts

Augusta sākumā Finanšu ministrijā tika parakstīts līgums ar deviņām Latgales un Zemgales pašvaldībām, tostarp ar Līvānu novada domi par Eiropas Savienības (ES) PHARE 2000 līdzekļu piešķiršanu nacionālās programmas projekta «Ekonomiskā un sociālā kohēzija Latgalē un Zemgalē» ietvaros.

Atbalstītā projekta nosaukums ir «Informatīvo tehnoloģiju atbalsts jaunu un konkurētspējīgu mākslas un amatniecības ražojumu attīstībai Latgalē.» Par to sīkāk «Novadniekam» pastāstīja Līvānu novada tūrisma un biznesa informācijas speciāliste Astērija Vucēna.

— Projekts paredz trīs apjomīgas sadaļas. Pirmā ir plaša apmācību programma galvenokārt amatniekiem, kas tiks realizēta ar Tehniskās universitātes Tālmācības studiju centra atbalstu, izmantojot datoru un interneta iespējas. Visas programmas būs pieejamas kompaktdisku formātā, katrā no tām būs iespējams strādāt kompetenta speciālista vadībā. Līvānos tiks piedāvātas sešas tālmācību studiju programmas:

● **Ar krūmiem un garu zāli aizaugusi teritorija Daugavas krastā drīzumā atdzimis kā moderns amatniecības centrs. Senā muižas klēts ēka atrodas uz Līvānu pašvaldības zemes, pašlaik tā netiek izmantota.**

- ✓ informatīvās tehnoloģijas (datorzinības) iesācējiem;
- ✓ informatīvās tehnoloģijas lietotājiem;
- ✓ biznesa plānošana brīvā tirgū;
- ✓ inovāciju menedžments;
- ✓ profesionālā saziņa;
- ✓ angļu valoda.

Otrā projekta sadaļa būs vēsturisks pētījums par amatniecību Latgalē. Sadarbībā ar Jēkabpils novadpētniecības muzeju plānots izveidot Latgales amatniecības vēstures mājas lapu internetā, kā arī bukletu par šo tēmu. Un trešā, apjomīgākā un dārgākā projekta sadaļa, ir saistī-

ta ar celtniecības un rekonstrukcijas darbiem. Plānots atjaunot veco muižas klēti, kas atrodas Daugavas krastā Līvānos, kā arī izbūvēt tai līdzās modernu un apjomīgu piebūvi, kurā atradīsies amatnieku darbnīcas, stāsta A.Vucēna. Skaistajā vietā Daugavas krastā tiks ierīkotas gan stikla pūšanas, gan arī audēju un podnieku darbnīcas, kā arī atsevišķas ekspozīcijas, telpas varētu tikts iznomātas. Konkursu projektēšanas un būvniecības darbiem Finanšu ministrija jau ir izsludinājusi,

un tas turpināsies līdz 2. oktobrim. Projekta realizācija jāveic 15 mēnešu laikā – aptuveni līdz nākošā gada nogalei visam jābūt paveiktam. Kopējās projekta izmaksas ir 605 tūkstoši eiro, no kuriem desmitā daļa ir pašvaldības finansu ieguldījums.

Kā jau tika rakstīts, PHARE 2000 līdzekļus, kas novirzīti Latgalei un Zemgalei, saņems deviņi (2 Zemgales un 7 Latgales) pašvaldību izstrādāti projekti. Kopējais PHARE 2000 finansējums ir 6,6 miljoni eiro.

Lappusi sagatavoja G.Kraukle

Andris Bērziņš: "Es vēlos palīdzēt bērniem un veciem cilvēkiem."

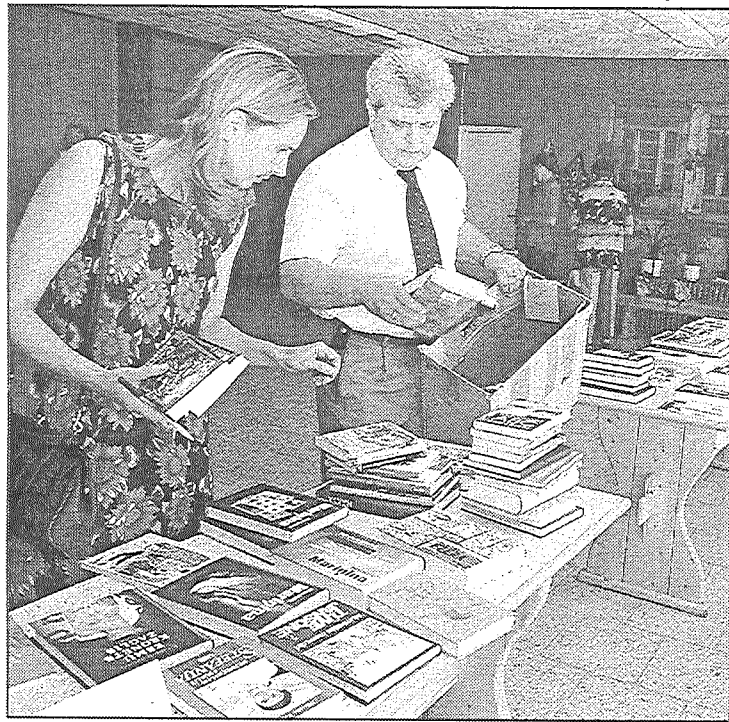
8. Saeimas vēlēšanās no Zaļo un zemnieku savienības saraksta kandidēs pašreizējais parlamenta opozīcijas deputāts, ilggadīgais Latvijas Bērnu fonda prezidents Andris Bērziņš. Viņaprāt, valstij beidzot ir jāķeras klāt iedzīvotāju sociālās aizsardzības jomas sakārtošanai, jo, pateicoties valdošo partiju līdz šim īstenotajai sociālajai politikai, joprojām cieš daudzi tūkstoši bērnu, ģimeņu un veco ļaužu.

– Kā vērtējat valsti īstenoto sociālo politiku? Kādi ir lielākie tās trūkumi?

– Diemžēl valsti nekas būtisks pēdējo desmit gadu laikā uz labo pusi sociālajā sfērā nav mainījis. Bērnu pabalsti ir nepietiekami! Demogrāfiskā situācija ir traģiska! Gan mūsu partiju apvienības, gan man personīgi šai sfērā strādājot jau divpadsmit gadus, ir redzams, ka pie varas esošajām partijām nav vēlēšanās kaut vai mēģināt risināt sociālās problēmas. Pilnīgi novārtā ir palikusi tā sociālās politikas daļa, kas skar bērnus un ģimenes. Tikai viens piemērs: bērnu pabalsts astoņus gadus ir palicis nemainīgs – mēnesi ap četriem latiem par vienu bērnu. 7. Saeimas valdošās partijas katru gadu ir atlikušas jautājumu par bērnu pabalstu palielināšanu, ik gadu solot, ka to izdarīs nākamgad. Tā nu ir pagājuši četri gadi un bērnu pabalsta palielināšanas atkal ir atlikta, nu jau uz 2003. gadu 8. Saeimai. Diemžēl arī rūpes par veciem cilvēkiem palikušas novārtā. Mēs vēlamies panākt, lai pensiju indeksāciju veiktu, pēc iespējas vairāk paaugstinot minimālo pensiju. Pensiju zemākais līmenis būtu jāpielīdzina iztikas minimuma gromam, kas ir 90 latu.

– Kā skaidrojat, kāpēc sociālās aizsardzības jautājumi Latvijā ir atstāti novārtā?

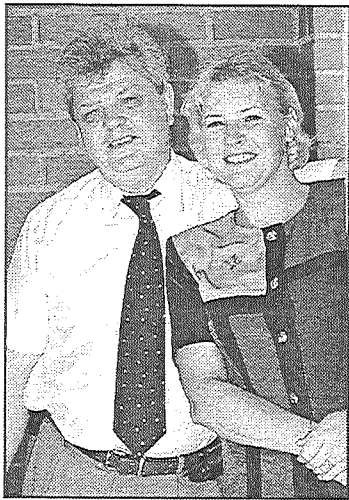
– Pirmkārt, vispār nav vienotas valsts politikas bērnu un ģimenes aizsardzības jautājumos. Viss šeit notiek epizodiski: kaut kas kaut kur kaut ko... Taču kopumā nav skaidra programma, kas būtu gada laikā jādarā bērnu un ģimeņu aizsardzībā, kāds tam būtu gada finansējums, kādus varētu sagaidīt rezultātus, kādi būtu šīs programmas kontroles mehānismi un ko cilvēks no tā iegūtu. Diemžēl viss šajā jomā Latvijā notiek haotiski un, tas kas notiek, notiek teorētiski. Runā semināros, notiek apmācības un vēl kaut kas, bet, tikko jautājums nonāk līdz finansēm, kad nepieciešams konkrēti palīdzēt bērniem vai ģimenēm, tad viss

Latvijas Bērnu fonda prezidents Andris Bērziņš kopā ar kolēģiem no Zaļo un zemnieku savienības lauku bibliotēkām dāvina jaunākās grāmatas.

noklūst. Turklāt uz sociālās sfēras jautājumiem jau var skatīties no vairākām pusēm. Piemēram, viens saka, ka jāpalielina finansējums iekšlietām, lai policisti būtu uz ielām, lai būtu iekšējā drošība. Jā es tam piekritu, taču ir arī jāskatās otra lieta. Ja mēs uzlabotu sociālo sfēru, ja ģimenēm būs vairāk naudas, tad tas pusaudzis neizietu un neklaiņotu pa ielām un nekļūtu par potenciālo noziedznieku, kādu apzogot. Tad arī policijai būs mazāk darba. Bet Latvijā neko negrib ieguldīt sociālo jautājumu risināšanā. Tā vietā labāk palielina finansējumu tiem, kas potenciālos noziedzniekus uzraudzīs. Vajag ne tikai cīnīties ar sekām, bet arī gādāt, lai samazinātu negatīvo seku cēloņus.

– Kādi, jūsuprāt, ir galvenie uzdevumi, kas Saeimai un val-

Andris Bērziņš un Ingrida Ūdre no Zaļo un zemnieku savienības par vienu no galvenajām prioritātēm uzskata sociālo jautājumu sakārtošanu Latvijas laukos.

ģimeni, kur ir jābūt iekļautam visam par šo jomu: izglītību, bērniem narkomāniem, ielas bērniem, isāk sakot, visiem jautājumiem, kas skar bērnus un ģimeni. Lai nav kā līdz šim, ka lietas šajā jomā notiek nekoor-

«Jāsabalansē sociālā palīdzība pilsētās un laukos. Šodien laukos cilvēki ir daudz grūtākā situācijā nekā tie, kas dzīvo pilsētās.»

dībai jāīsteno, lai valsti beidzot sāktu sakārtot līdz šim neatrisinātos sociālos jautājumus?

– Pirmkārt, ir jābūt vienotai valsts politikai par bērniem un

dinēti un etapveidīgi. Un tad, kad šāda programma ar tai nepieciešamo finansējumu ir izveidota, četru gadu laikā jāskatās, kāds ir progress. Otrs sva-

Zaļo un zemnieku savienības pārstāvis, Latvijas Bērnu fonda prezidents Andris Bērziņš uzskata, ka varas partijām nav bijuši vēlēšanās risināt sociālās problēmas. Nākamajai Saeimai un valdībai, uzskata Bērziņš, ar steigu jāizstrādā vienota programma par bērnu un ģimenes aizsardzību, piešķirot tam nepieciešamo valsts finansējumu un, pirmais darbs, kas jāpadara, obligāti jāpalielina bērnu pabalsti.

rīgs jautājums ir pabalstu sistēmas sakārtošana ģimenēm, proti, šo pabalstu obligāta palielināšana, ņemot vērā inflāciju, cilvēku pirktspēju un vēl citus apstākļus, no kuriem ir atkarīgas daudzas ģimenes. Treškārt, jāabalansē sociālā palīdzība pilsētās un laukos. Šodien laukos cilvēki ir daudz grūtākā situācijā, nekā tie, kas dzīvo pilsētās.

– Jau divpadsmit gadus esat Latvijas Bērnu fonda prezidents. Kādas ir Bērnu fonda funkcijas un kas pa šiem gadiem padarīts?

– Es sevi nekastrējos saukt par "profesionālo ubagu", jo nemitīgi nākas lūgt finansu līdzekļus no privātbiznesa sektora, dažādiem fondiem un citiem avotiem, lai palīdzētu bērniem. Fonda uzdevums ir parādīt, kā varētu atrisināt dažādas ar bērnu sociālo aizsardzību saistītas problēmas. Bet nevis kādu kritizējot vai izstrādājot kaut kādus teorētiskus projektus, bet gan pašiem sagādājot līdzekļus un visu uztaisot līdz galam. Un parādīt, kā tas izskatās. Un tad vairs neviens mums nevar teikt: "Tu tāds liels gudrinieks, kritizēt mēs visi protam, izdari pats kaut ko." Tāpēc mēs, nepiesaitot valsts budžeta līdzekļus, darām un rādām, kā valsti var realizēt dažādus ar bērnu sociālo aizsardzību saistītus modeļus. Pa šiem divpadsmit gadiem kopā ar saviem kolēģiem esam iedibinājuši daudzas la-

bas lietas, piemēram, Latgalē, ieguldot vairāk nekā 200 000 latu, mēs izveidojām bērniem sociālās rehabilitācijas centru "Mūsmājas", kas atrodas Krāslavā. Tikko pabeidzām Daugavpils sociālās rehabilitācijas centru bērniem, kur ir atpūtas, sporta un darbnīcu komplekss. Pabeidzām vienas ēkas celtniecību Rudzātu internātskolā, kur gribam līdz jaungadam pabeigt bērnu pilsētiņas celtniecību, jo vēlamies veidot jaunu modeli, kādām jāizskatās internātskolām bērniem ar garīgo atpalicību. Šogad gribam sākt narkomānijas centra veidošanu Latvijā. Tie it kā ir nelieli, taču ļoti dārgi projekti, kur finansējumu galvenokārt piesaista no starptautiskiem līdzekļiem.

– Kāpēc savulaik sākat strādāt tieši ar bērnu sociālo aizsardzību saistītu problēmu risināšanu?

– Tas ir tāds pats darbs, kā jebkurš cits. Savulaik strādāju skolēnu "Lotoss" vienībā un studentu – celtnieku vienībā, kur nodarbojos arī ar nepilngadīgajiem. Pēc tam mani ievēlēja Latvijas Bērnu fonda prezidenta amatā un visus šos gadus tajā esmu arī strādājis. Man šis darbs patīk tāpēc, ka ikdienā izjūtu saskarsmi ar šiem cilvēkiem un, otrkārt, mēs varam redzēt konkrētu, reālu darba rezultātu, kas nāk par labu mūsu bērniem.

VĀRKAVAS NOVADĀ

Veiksme – labi līdzcīvēki

«A» votīņu» māju apkārtnes mieru pārtrauc vienīgi vīst saimes lietīškās sarunas, bet neviena cita dzīva dvēsele nav manāma. Noslēgtās durvis uz klauvējiem neatveras. Pēc brīža uz sliekšņa parādās glīts, plečīgs, tumšmatains jauns cilvēks. Vjačeslavs izbrauc ar invalīda ratiņiem.

Vjačeslavam Antonovam tagad ir 30 gadi. Pilnvērtīgā un daudzsoļošā dzīve krasi izmainījās agrā jaunībā, kad puisis vēl bija Jaunaglonas arodskolas audzēklis un mācījās par mehanizatoru. Par notikušo nelaimes gadījumu viņš stāsta īsi un aprauti, jo absolūti nekas nav izmaināms, izlabojams, pagriežams citādi vai izmetams no atmiņas. Ar drauga motociklu aizbraucis saņemt talonus kafijai, jo toreiz bija deficīta un talonu laiki. Motociklam nebija bremžu. Kritiens akmeņos, nobraucot no ceļa, bija īss, ātrs un nežēlīgs.

Sākumā Vjačeslavā turējās pārliecība par saviem dzīvības spēkiem, ticēja, ka pēc lauztā mugurkaula operācijas piecelsies un nostāsies uz savām kājām. Nevarēja iedomāties, ka dzīve var būt tik ļauna un cietsirdīga, lūk, tā, nepārķot, pārraujot jaunību, samīdot sapņus un no visām plašajām iespējām atvēlot tikai invalīda daļu. Pēc operācijas un ārstēšanās Preiļu, Daugavpils, Maskavas slimnīcās ar šo smago patiesību

nācās pamazām samierināties un iemācīties dzīvot kā pirmās grupas invalīdam bez patstāvīgām pārvietošanās spējām.

Sarunājoties ar Vjačeslavu latgaliski. Intonācijas nianšes ir atbilstošas tam veidam, kādā runā vietējie latgalieši, tāpēc pārsteidzoša ir viņa atzišanās, ka īstenībā pēc tautības esot krievs. Cita starpā ieminas, ka ar televizora palīdzību iemācījies arī lietuviešu valodu.

Nemaz tik rožaini dzīve nav ritējusi arī Vjačeslava bērnībā. Zēns bija nosūtīts uz internātskolu, īstais tēvs miris. Par tēvu viņš sauc un arī uzskata savu patēvu. Viņš un Vjačeslava māte dzīvo pāris kilometru attālumā, ciematā, un ir pirmie cilvēki, kas par viņu rūpjas. Ciemata daudzdzīvokļu mājā Vjačeslavam pieder dzīvoklis, bet pa kāpnēm neiespējami ar ratiņiem pārvietoties, arī istabā maz vietas, lai varētu ērti braukāt. Man šeit atsevišķā mājā ir labāk, varu visu izdarīt pats, un nav vajadzīga nekāda palīdzība. Dzīvokli nevaru izkļūt pat uz balkona, saka Vjačeslavs. Kas tas par dzīvokli, viņš kritizē, — kā cietums.

Vientulība uz vietas piesaistītiem ir neizbēgams pavadonis. Vientuļš nav tikai tas cilvēks, kurš netraucēti var piecelties no vietas un pievienoties pārējiem, kad vien to vēlas. Katrs, kuram jāgaida un jāpaciešas, līdz viņam tiks pievēr-

sta uzmanība, šajā ziņā ir dzīves apdalīts. Īstenībā it kā jau nebūtu ko vainot. Bijušos draugus šķir laiks, attālums. Viņi dzīvē tikuši uz priekšu, strādā, audzina bērnus, ir aizņemti ar rūpēm par savu nākotni. Vjačeslavs nevienu neko nepārmet. Ir priecīgs, ja vismaz reizi gadā kāds no bijušajiem draugiem viņu apciemo. Toties kaimiņi pie viņa iegriežas katru dienu. Atnes produktus no veikala, bet ēdienu Vjačeslavs spēj sagatavot pats. Viņam patīk apzināties savu roku spēku un veiklību. Labprāt izpalīdz paziņām motociklu vai mašīnu remontā, ja vien tas neprasa kādu sarežģītu darbošanos. Ziemā pats atrok sniegu pāri pagalmam, tālāko ceļu norauš kaimiņš ar tehniku. Pats uzlabojis un piemērojis savām ērtībām invalīdu ratiņus. No sliekšņa pāri lievenēm ierīkotas divas slieces, pa kurām ērti nolaisties līdz pagalma celiņam. Atradis kontaktus ar Līvānu invalīdu biedrību «Līdzās», piedalās tās darbībā, invalīdu sacensībās. Biedrība organizēja viņa zīmējumu izstādi. Bet vietējie novada invalīdi dzīvo klusi un nemanāmi.

Pensiju jaunais cilvēks saņem pieticīgu – 54 latus. Valsts neparedz iespēju gados tik jauniem invalīdiem izrādīt pretimnākšanu mācībās vai profesijas apguvē. Esmu parādos līdz kaklam, viņš saka. Parādi sakrājušies, mācoties

● Man ir paveicies tādā ziņā, atzīst Vjačeslavs Antonovs, ka apkārt ir daudz labu cilvēku.

divus gadus neklātienē kādā Jūrmalas skolā, kurā Vjačeslavs apguva komerczinības un grāmatvedību. Tagad varētu strādāt par biroja sekretāru, grāmatvedi un tamlīdzīgos amatos. Kā ar darba iespējām? Lai nokļūtu uz darbu un atpakaļ, man vajadzīga automašīna, spriež Vjačeslavs. Bet, lai sakrātu naudu braucamajam vai arī dzīvoklim pilsētā, man vajag darbu. Tāds nepārvarams loks. Uz mācībām Jūrmalā un atpakaļ viņu vedis vai nu brālis, kurš dzīvo Lielvārdē, vai arī māte. Ceļa izdevumus pāris reizes apmaksājis vietējā pašvaldība, par ko Vjačeslavs saka paldies.

Vjačeslavu nav pametis jauneklīgs optimisms. Ar tuvinieku un līdzcīvēku palīdzību var izķepuroties, viņš saka. Kad uzturējos Jūrmalā, redzēju, cik tur bēdīgi klājas citiem «džeikiem», kuriem jādzīvo sociālajās mājās. Tomēr jaunais vīrietis ļoti ļoti vēlētos palīdzību darba sameklēšanā.

Atvadoties sakām Vjačeslavam ka, lūk, uzrakstīsim par viņu, brīvu un izskatīgu vīrieti avīzē, un meitenes sāks sūtīt vēstules. Manējā apvainosies, viņš noslēpumaini pasmaida. Sīkāk neticinām. Cilvēks der dzīvei, kamēr cer – nākotnei, mīlestībai, savai meitenei, saviem sapņiem, savam spēkam.

Paļaujas uz saviem spēkiem

Vingros, pašā ceļmalā ir gara koka ēka, ko šovasar piemeklējis tas pats posts, kas citas ceļmalas sētas. Jumti, sienas un koki pārklāti ar biezu putekļu kārtu, un dabas māte nemaz nesteidzas uzspodrināt un atsvaidzināt savu saimniecību. Jānis Kancāns, mājas saimnieks, pirmajā reizē uz vietas nemaz nav atrodamš. Viena no viņa meitu četru rīnīka pastāsta, ka tētis aizbraucis uz upi pēc ūdens. Iegriežoties otrreiz, saruna ar to arī sākas — par izžuvušo aku, par izkalto dārzu un ganībām, par lopiem, kuru desmitgalvainajam pulkam ūdens pa dienu vajag ļoti daudz.

Jānis pieder tai cilvēku grupai, kuru mēdzam apzīmēt ar vārdu «černobīlietis» un par kuru kādreiz nākotnē Latvijas jaunās paaudzes brīnīsies, kas tie tādi? Droši vien, ka būs grūti saprotami iz-

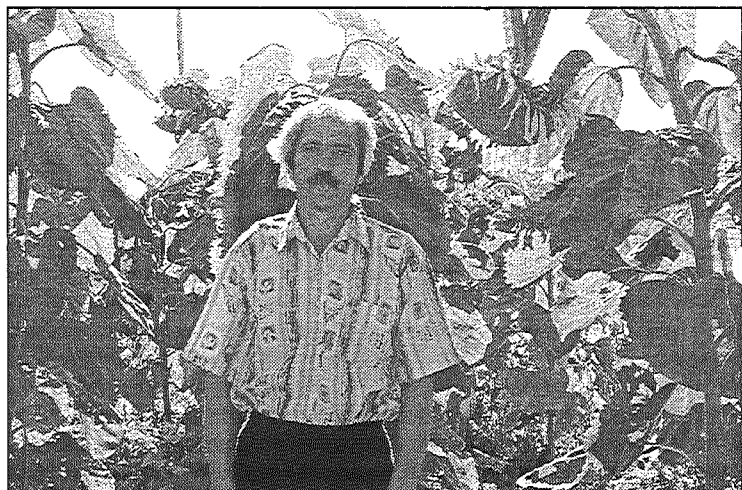
stāstīt bezjēdzīgo notikumu, kā vārdā tika ziedotas nevainīgu cilvēku dzīvības un veselības.

Černobīlas apkārtne Jānis bija norīkots ar buldozeru raust zemi un veidot dambju uzbērumus pie upēm un pie dīķiem, lai tie būtu kā filtri, caur kuriem attīrās piesārņotie virszemes ūdeņi. Vai tas ko līdzēja, viņš nezina, tāpat kā nezina, vai vispār bija kāda jēga šai haotiskajai rosībai Černobīlas apkārtne. Uz atomreaktora avārijas seku likvidēšanas darbiem Jānis tika nosūtīts jūnija beigās, divus mēnešus pēc sprādziena. Strādāja tur līdz oktobrim, kad izrādījās, ka saņemtā apstarojuma kopīgā rentgenu deva ir sasniegusi pieļaujamo robežu. Pēc tam viņu palaida mājup.

Pirmās sekas — spēcīgas sāpes mugurā — Jānis sajuta jau ceturtajā gadā pēc notikušā. Toreiz viņš

tika nosūtīts uz sanatoriju. Pēc kāda laika sāpes atkārtojās. Tagad, tikai 38 gadu vecumā, viņš kā slimīgs vecuks ir pastāvīgs ārstu apmeklētājs. Pa šo laiku izbaudījis arī visus valdības nerakstītos, bet slimokases diktētos likumus. Vienas un tās pašas viņam nepieciešamās zāles dažu mēnešu tiek izrakstītas bez maksas, bet citreiz — par samaksu. Sāpes ar gadiem kļūst spēcīgākas, lēnāk pāriet. Katru gadu jādodas uz slimnīcu Rīgā, lai ārsti no jauna pārlicinātos, ka brīnumi nav notikuši, un invaliditātes trešā grupa pieņākas atkārtoti.

Jānis pieradis tikt galā saviem spēkiem un nevienu neko nelūdz. Sieva Aelita ir pasta nodaļas priekšniece, bet viņš kopj piemājas saimniecību, audzē labību, lopus. Ir gatavs nodrošināt vecākās meitas tālāku skološanos, kura šopa-

● Jānis Kancāns fotografēties vēlējas zem dižajām saulespuķēm, kuras uzaudzējušas viņa meitas.

vasar beidza 9. klasi. Arī visas trīs jaunākās meitas ir skolas bērni, jāapgērbj un jānodrošina ar mācību līdzekļiem. Mājā un ģimenē

valda darbīgums un izzīņas kāre. Varbūt arī tāpēc, ka šīs saimītes dzīve rit kādreizējā pagasta pirmajā skolā, kas būvēta 1900. gadā.

Cenšas būt noderīgs

Cimdiņu pagalmā vispirms uzzinām, ka šeit māju sargā kāda būtne, ko sauc par Semo. To nepārprotami rāda solīds uzraksts pie būdas. Iespējams, ka šim sargam pieder arī dibengals un aste, kas ir redzami laukā no izrakta tuneļa. Semo tādējādi glābj savu galvu un ķermeņa priekšgalu no pārkaršanas, bet izrakt lielāku tuneli nav bijis jaudas. Viņš ir milzīgs, bet labsirdīgs, un neatskan ne rējiens, kad ejam iekšā pa viņa apsargātajām šķūņa durvīm. Te savu darbnīcu ierīkojis Gunārs Cimdiņš, pirmās grupas invalīds. Šķūnis ir varen apjomīgs. Te pietiek vietas arī uz grīdas izbērtajam šīs vasaras ziemas kviešu kūlumam, kā arī visādām saimniecības lietām.

Gunārs jaunībā ieprecējās Lazdānos no Jaunpiebalgas, tur vēl tagad dzīvo brāļi. Sieviņa pirms gada aizvadīta smiltājā, tagad viņš šeit dzīvo ar dēlu, vedeklu un diviem mazbērniem. Pirms 21 gada, kad Gunāram bija tikko četrdesmit, viņš nokrita no plaujmašinas un lauza mugurkaulu. Zirgi iztrūkās no irbēm un satrakoja, stāsta cietuša. Labu prātu uz Preiļu dakteriem viņš vis netur. Tikmēr gulējis slimnīcā, kamēr ticis pie izgulējumiem. No Rīgas izsauktais konsultants atzinis, ka vajadzējis tūlīt vest uz galvaspilsētu, būtu palīdzējuši, bet nu par vēlu. Divi gadi pavadīti piesaistītam pie gultas, pēc tam pamazām atlabis un ticis tik tālu, ka varējies pārvietoties ar krukliem.

Gunārs Cimdiņš bez darba nevar iztikt. Vienlaikus ar mugurkaulu sabojātas arī rokas, pirksti tā arī palikuši savilkti kā grožus turot. Bet viņš nav padevis. Iemanījies strādāt pat ar ēveli. Meistaro ķeblus. Pieaugušajiem, bērniem. Pēc tādiem pieprasījumiem ir visu laiku. Gatavo soliņus kapšētām vai dārzā liekamus. Sanaglo lielus puķu podus, taras kastes.

Viss viņam esot, saka darbīgais invalīds, bet, lūk, krukliem uzgaļus gan vajadzētu nomainīt. Tos nekur nevarot dabūt. Kruki arī esot paša meklētā, nevienš neesot iedevis. Vēl viņam ļoti gribētos telefonu. Fiksētā telefona līnijas ievilkšana ir visai dārgs prieks, bet mobila-

● Gunārs Cimdiņš ir priecīgs, ja viņa darinātās vienkāršās sadzīves lietas kādam noder.

Ar bērnības sapni visu mūžu

Ziedošu puķu dobjū ieskaits namiņš pasaku krāsās, neticami zaļš, miksts mauriņš, kā ar lineālu nomērīts dzīvžogs. Kur te atstāt automašīnu un kur te spert kāju, un vai vispār tā ir istā māja, kurā, kā mums izstāstīts novada domē, dzīvo redzes invalīde? Ja redzoši, varoši, ar veselām rokām, kājām un acīm apveltīti cilvēki vienās otrās mājās mitinās savas nolaidības vidū, vai tā dai — kā no skatu kartītes — jāizskatās mājai, kurā saimnieko nevarīgs cilvēks?

Bet te jau no rokamo kartupeļu vagas nāk pati saimniece, kas applicina, jā, viņa ir **Marta Ostrovska**, un mēs esam ieradusies pareizajās mājās.

Iekšpusē valda tāda pati nevainojama spodrība un kārtība. Saimniece šeit mitinās viena. Vīrs Ludvīgs miris pirms 27 gadiem. Kopdzīve viņiem bijusi lemta tikai 16 gadu garumā — līdz viņa izsūtīšanai un pēc atgriešanās.

Oktoberi Martas kundzei apritēs 80 gadi. Tie aizritējuši tā, ka varētu uzņemt seriālu par atsevišķiem viņas dzīves posmiem. Nu, piemēram, par izziņu ar Kārļa Ulmaņa parakstu. Klausītājiem, kas gatavojas uz atmiņām par vecākās paaudzes iemilēto prezidentu, nākas vilties, jo stāstījums ir pavisam par ko citu. Reizes septiņas savā mūžā Martas kundzei nācies pārdzīvot operācijas. Vienā no tādām viņai no rokas augststība izoperēta lodes šķemba. Kā Kazēru sādžas meitene pie tādas tikusi? Otrā pasaules kara laikā kādu dienu Martu norīkojuši braukt šķūtīs. Viņa pat šodien nezina, uz kuriem īsti pajūgu rinda bija aizsūtīta, jo visas vietas, tāpat kā upe, kurai braukuši pāri, viņai bijušas svešas un nezināmas.

Viņa saka, ka tas varēja būt Rudzātu pusē. Ratos bijusi sakrauta krava. Kamēr galapunktā izkrāvuši viņas vezumu, kas pajūgu rindā bijis pēdējais, stāvējusi zem tiem. Kaut kur vīrs galvas nokūsi lidmašīnu kauja. Kāda normaldijusies lodes šķemba meiteni arī ievainojusi. Padomju karavīru vidū atradušies arī Sibīrijas latviešu puīši, un kāds no viņiem, kuram uzvārds bijis Ulmanis, bet vārds — Kārlis, pārsējis roku, kā arī izsniedzis viņai izziņu, lai vietējai varai būtu skaidrs, kādos apstākļos meitene ievainota.

Sadzeltējusi un nodilusī izziņa krievu valodā ir izlasāma arī šodien, diemžēl leitnanta uzvārds izplūdis un grūti salasāms. Atpaļceļā devusies viena. Zirgs stiedzies panākt uz ceļa ieraudzīto citu pajūgu. Piepeši nograndis sprādziens, un nebijis vairs ne priekšējā zirga, ne braucēja, tikai liela bedre. Tālāko, kā un kad pārkluvusi mājās, viņa nezinājusi, bijusi apdullināta un kā nemaņa.

Sāpīgas atmiņas glabājas par linu kulstijamā mašīnā ielaisto un sakropļoto labo roku. Bet no pēdējiem gadiem — par izoperēto aci, ko ar ragu traumējusi gov. Pēc tam redze pasliktinājās arī otrajā acī, un pašlaik mājas saimniece ir redzes invalīde. Es jūs tikko saredzu, viņa saka, kaut arī sēžam labi ja soļa attālumā. Balto kartupeli vagā saredzot, bet brūno — nē. Zemīti atdevusi labam kaimiņam, pašai palicis tik vien kā kartupeļu lauciņš, plašie košumaugu stādījumi, kaziņa, vistas un zivis.

Interesants ir viņas dzimtas stāsts par tēvu, kas nācis no 20 bērnu ģimenes. Nē, jel, viņa apsteidz iespējamo izbrīnu par bērnu māti, viņi nav dzimuši vienai sievietei. Kad vīrs nomiris, ar pieciem bērniem palikusī atraītnie precējusies otrreiz. Atkal piedzimuši pieci bērni, bet arī šis vīrs aizgājis mūžībā, un palicēja dibinājusi jaunu ģimeni, dzemdējusi vienpadsmito bērnu. Pēc tam nomiris pati, bet tēvs ar bērnu un pabērniem apņēmis jaunu sievu, ar kuru piedzimuši deviņi bērni. Tā tie 20 bērni vienā saimē salasijsies, vecākie un jaunākie pat nav bijuši radnieki. Bet Martas tēvs bijis tas vienpadsmitais, pusbrālis vienam un otriem.

Šo māju saimniecē ir tāds nemiēriģs gars, kas pasauli ap sevi vēlas redzēt ideālā kārtībā. Vēl skolniecīte būdama, domrakstā, kam skolotāja uzdevusi tematu — ek, ja man būtu daudz naudas — rakstījusi un fantazējusi, kā ar puķēm un augiem viņa izdaiļotu tēva sētu. Domraksts nolasīts pat klases priekšā. Bet ķeršanās pie tēva sētas apstādīšanas iznākusi visai bēdīga. Viņas iesētās puķes istabas priekšā tēvs izaris. Katru zemes pūrvietu toreiz centās izmantot lietderīgi — dārzāju, saknāgu audzēšanai. Viņa puķes sējusi vēlreiz — pamīšus ar bietēm.

● Marta Ostrovska pie trīsdesmitajos gados izrakta dīka, kurā aug stādītas ūdensrozēs un dzīvo zivis.

Jau trīsdesmitajos gados pie mājas ar lāpstām izrakts dīks, kurā audzētas dažādas zivis.

Atsevišķi varētu stāstīt par mājas ciemiņiem. Sakoptāko māju skatē vairākas reizes iegūti atzīnības raksti. Tie ir dzīvs apliecinājums arī tam, ka pagasta padome ievērojusi viņas centīgo un skaitumu mīlošo dabu. Francūži, tiem gan patīk bučoties, viņa ar jautrību atceras, kā pirms pāris gadiem dziedātāju bars — vīrieši — no Francijas viņu bučujuši gan sasveicinoties, gan atvadoties. Ar neskūtām bārdām, man seja pēc tam sūrsteja, viņa jokojas. Uz šejieni nereti vesti arī Latvijā ievērojami cilvēki, kas ciemojušies pagastā vai arī rajonā.

Man nav vientulīgi, Martas kundze saka par savu ikdienu. Vienmēr esot daudz darba, bet tādā dienā, kad nav darba, jūtoties kā slima.

Brīnumainās apkārtnes apskati sākam ar dīki. Pirms pāris gadiem saimniece bija pieņēmusi dzīvot kādu ģimeni, bet ar to lāgā nav saskanējis. Viņa saka, ka īrnieki no kūts dīki iepludinājuši vircu. Zivis nobeigušās. Pēc tam mak-

sājusi par to, lai ar ekskavatoru dīki padziļinātu. Atkal ielaistas zivis. Saimniece nodemonstrē, cik to daudz. Iemet gabalos salauztu maizes kukuli, un mūsu acu priekšā gabali pamazām pazūd kārajās mutēs. Dīki ierīkots arī speciāls galdiņš zivju barošanai. Sopavasar iestādītas baltas ūdensrozēs, un nu tās zied.

Uz kuru pusi ne pavērs skatīties, acīm un dvēselei ir par ko papriecāties. Vētra izgāzusi lielo liepu. Kad stumbrs nozāgēts un aizvācīts, izceltais celms pats atslīdzis savā vietā. Viss nokopts, izirdinātājā zemē iedēstītas mazas priedītes. Ap māju vairākās vietās aug deviņvīru spēks. Saimniece aizved un parāda Māras dadzi, pie kura pielikts akmens. Ticējums esot, ka jauniem ļaudīm, kam neveicoties mīlestībā, vajagot apsēties uz akmens un dadzim savu pilno sirdi izkratīt. Puķu dobes veidotas pēc krāsu saskaņas principiem. Zied tādas kaprīzas būtnes kā lefkojas, ar viršu krāsas ziediem pieskaņojoties tikpat mēļām dālijām. Citās dobēs dominē vīnsarkana krāsa. Ozolu rinda, kas apjož māju, uzaudzēta no

zīlēm. Abi ar brāli kādreiz zīles ierakuši dobītēs. Ozoli, tāpat kā bērzu rinda, nosargāta no izciršanas arī kolhozu laikos. No zilas, necilas iesētas odziņas izdīdzis un par lepnu piramīdskaistuli izveidojies kadīķis. Viens otrs nākot prasīt zarus gaļas kūpināšanai, kas gan netiek doti.

Daudzus no apkārtnes kopšānas darbiem saimniece saviem spēkiem vairs nevar paveikt. No savas pensijas viņa maksā palīgiem, kas uzrok, plauj vai aplaista. Samaksā arī par to, lai ceļmalā gar viņas zemes gabalu būtu nopļauta, kā ieradusi pirmās brīvvalsts laikā. Tālāk ceļmalā ieaugusi krūmos un nezālēs.

Savā cienījamā vecumā un ar vājo redzi Marta Ostrovska joprojām prot uzturēt teicamā stāvoklī māju, pagalmu, dārzus, apkārtni. Arī šajā novadā ir pietiekami daudz tādu, kas labprāt dzīvo nolaidībā, pat būdami jauni un spēcīgi. Dažiem šī sakoptība dur kā tas Māras dadzis, bet ir arī tādi, kas ar abām acīm un teicamu redzi ir aklāki par aklu.

Ar cerību atgūt veselību

Aiz Vanāgiem lauku ceļiņš iegriežas pa labi, un pēc brīža esam pagalmā, kas pilns ar jauniesiem, bērniem, maziem sunēniem, kaķēniem, vistām un citu dzīvību. Zem Ušacku mājas jumta dzīvo desmit cilvēki. Juris ar sievu un sešiem bērniem, no kuriem vecākajam 19, bet jaunākajam — trīs gadi, kā arī ar tēvu un tantu. Ja pie dēliem viesojas draugi vai radu puikas, ja viņi pagalmā «uzlikuši» mūziku, rūcina motociklu vai mašīnas, kā tas ir šajā reizē, bet meitenes istabā skatās televizoru, tad, nūdien, klusumu te velti meklēt.

Jurim Ušackim pirms divdesmit gadiem veikta sirds operācija, pēc kāda laika piedzīvots arī insults. Darba spējas zaudētas, fiziski viņš var veikt tikai

viēglākus darbus. Atņest kādu malkas klēpi, ūdens spaini. Arstiem liekas, ka darba spēju zaudējums atbilst tikai invaliditātes trešajai grupai. Paralīzes laikā viņam bija piešķirta otrā grupa.

Kāpēc veselība tik strauji pasliktinājusies, Juris nemāk pastāstīt. Tāpat kā to, kāpēc Rēzeknes ārsti uzskata, ka viņam pienākas tikai trešā grupa. Ģimenei ir grūti iztikt. Bērni jāskolo. Sievai nav darba. Jura nelielās pensijas liela daļa aiziet samaksai par medikamentiem. Pagasta padome bērniem apmaksāja pusi par skolas pusdienām. Neliela palīdzība pienākot no Zviedrijas, kur atradušies cilvēki, kas uzņemušies šefību par šo ģimeni. Dažreiz atsūta kādu naudas summu, citreiz drēbes. Saimīte pa reizei nobaro un pārdod kādu ruksi. Lielākā cerība

saistīta ar pamazām pieaugošajiem bērniem, ar vecāko dēlu, kas mācās Višķos un drīzumā varēs sākt patstāvīgu dzīvi. Bet vēl jau rindā cits pēc cita jaunākie, kam arī būs vajadzīgi līdzekļi kādas profesijas apguvei.

Juris tagad cer uz iespēju aizbraukt uz sanatoriju. Dakteris esot solījis, ka to palīdzēs izkārtot. Viņam ļoti gribas atgriezt savu veselību un atkal kļūt par tādu pat stipru, darbīgu cilvēku, kādu viņu joprojām no jaunības atceras citi.

● Jurim Ušackim ir smagi ne tikai zaudētās veselības dēļ, bet arī tāpēc, ka nevar būt pilnvērtīgs lielās ģimenes balsts un gādnieks.

6. un 7. lappusi sagatavoja L.Rancāne
Foto: M.Ruksujs

APSVEIKUMS, ATPŪTA

24. augusts — Bērtulis, Bojeslavs.
25. augusts — Ludvigs, Ludis, Ivonna, Patrīcija.
26. augusts — Natālija, Tālija, Bronislavs, Bronislava.
27. augusts — Žanis, Jorens, Alens.
28. augusts — Auguste, Guste.
29. augusts — Armins, Vismants, Aiga.
30. augusts — Alvis, Jolanta, Samanta.

Audz laimīgs, mazais!

Rušonas pagasta iedzīvotājas Ineses Bauskas meitiņa piedzima 17. augustā. Fotografēšanās dienā jaunā māmiņa vēl nebija izlēmusi, kādu vārdu mazulītei dot. Abiem ar meitas tēti Jāni patīkot vārds Lāsma. Bet bērnu māsiņa, kas mazo saņēmusi, bijusi tik sirsnīga, iejūtīga un izpalīdzīga, ka viņai par godu mazulītei gribētos dot vārdu Baiba, jo tā sauc medmāsu. Un tomēr laikam būšot Lāsma, bet Baiba lai paliekot rezervē uz priekšdienām, priecīgi stāstīja Inese. Mazulīte ir pirmais mazbērns arī Jāņa vecākiem Olgai un Antonam, kā arī Ineses mātei Veltai.

Meitiņa piedzimusi vesela, sārti balta, smukiņa, un tādi viņai arī jāaug, tāda ir jaunās māmiņas kvēlākā vēlēšanās.

Inese teica paldies arī vecmātei Katjai, ārstei Larisai Bogdanovai un pārējiem nodaļas darbiniekiem.

Līvānu novada bērni atkal «Smaidā»

● Nometnes telšu pilsētiņā rit malkas sagatavošanas darbi un tūlīt tiks gatavots aizāds. Foto Līvānu BJC

Šogad 30 bērniem no Līvānu novada, kā arī Preiļiem un Sutriem bija iespēja atpūties Daugavpils rajona Silenē, kur risinājās Līvānu bērnu un jauniešu centra (BJC) rīkotā tradicionālā vasaras nometne «Smaidā 2002».

Šī bija skautu un gaidu nometne, tāpēc nometnes pamataktivitātes saistījās ar šīs organizācijas dalībnieku zināšanām, prasēm un rituāliem. Bija gan romantiska nakšņošana teltīs, gan guntīņu, mazskautu, skautu un gaidu nakts pārgājieni 4 un 17 km garumā. Bērni centās parādīt pēc iespējas pilnīgākas zināšanas par priekšniecības augiem, kokiem, me-

dicīnu, morzes ābeci, mezglu siešanu un ugunsкура veidiem un tā pareizu salikšanu.

Ar lielu prieku bērni darbojās keramikas, stikla apgleznošanas, floristikas, papīra locīšanas (*origami*), ķermeņa apgleznošanas (*body art*), pavārmākslas un medicīniskās palīdzības darbnīcās. Nometnes noslēgumā tika izveidota visu Silenē tapušo darinājumu izstāde. Gaidās un skauti neiztika arī bez sportošanas, īpaši saistoša izvērtās ūdens sporta atrakcija «Formula», kur uz ūdens matrača Sila ezerā savu veiklību un drosmi demonstrēja ne tikai bērni, bet arī nometnes organizatori, viņu vidū arī Līvānu BJC direktore Valentīna Poikāne.

G.Kraukle

SABIEDRISKO ORGANIZĀCIJU AKTIVITĀTES

«Atelpa» — sesto reizi

Sesto gadu atpūtas bāzē pie Zolvas ezera notika sieviešu izglītības un atpūtas nometne «Atelpa». Tajā piedalījās 56 sievietes no dažādiem Latvijas rajoniem — Preiļu, Rēzeknes, Ludzas, Daugavpils, Rīgas, Valmieras, Ogres, Saldus un citiem.

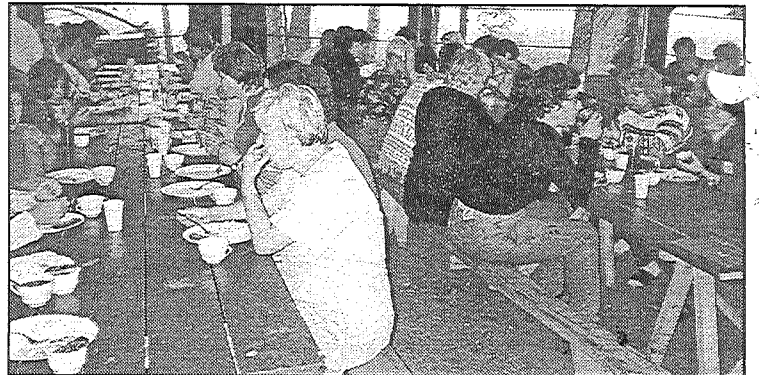
Nometni organizēja sabiedriskā organizācija «Preiļu Sieviešu klubs». Tā prezidente Elita Jermolajeva pastāstīja, ka pirmā sieviešu nometne notikusi 1995. gadā Augstrozē pēc Rudītes Brūveres un Andas Sildes no Mīnsteres iniciatīvas. Nākamajā gadā nometne bija organizēta Liepājas rajona Bernātos. Tajā piedalījās arī pašreizējās Latgales nometnes organizatore Aina Kravale, Viktorija Šmukste un Elita Jermolajeva, mājup pārbraucot ar domu par Latgales «Atelpu».

«Atelpai» ir savas tradīcijas un rituāli. Sākumā ir iepazīšanās un jauniņo uzņemšana, bet noslēguma vakarā — katras mājiņas iemītnieču sagatavots priekšnesums.

Katra diena sākas ar rīta rosmi dakteres Dagnijas Ozoliņas vadībā. Seko dažādas nodarbības, piemēram, psiholoģijā, veselības nostiprināšanā, zobu kopšanas jautājumos, astroloģijā, pirts gudrībās, biškopībā, juridiskajos jautājumos, bibliotēku zinībās un citās. Interesentes nometņu laikā varēja iegūt informāciju par sieviešu kustībām, sabiedriskajām orga-

● «Atelpas» dalībnieču nodarbības brīvā dabā.

● Nometnes dalībnieces bija priecīgas par iespēju gūt atpūtu no ēst gatavošanas.

nizācijām pasaulē un Latvijā. Nometnes dalībniecēm daudz zināšanu par uzņēmējdarbības lietām ir sniegusi Latvijas Lauksaimniecības universitātes (LLU) profesore Baiba Rivža. Nometne nav iedomājama bez valmierietes Ainas Božes koncerta sveču gaismā, bez peldēm ezerā, bez pirts.

Šogad nometnes darba kārtību papildināja krāsošana ar akvareļkrāsām un zīmējumu psiholoģiskā analīze, kā arī sporta aktivitātes.

Nometnes finansēšanai šogad līdzekļi bija gūti no Preiļu sieviešu kluba projekta «Picaugušo izglītības centrs», LLU projekta «Mikrokredīts» un dalībnieču iemaks.

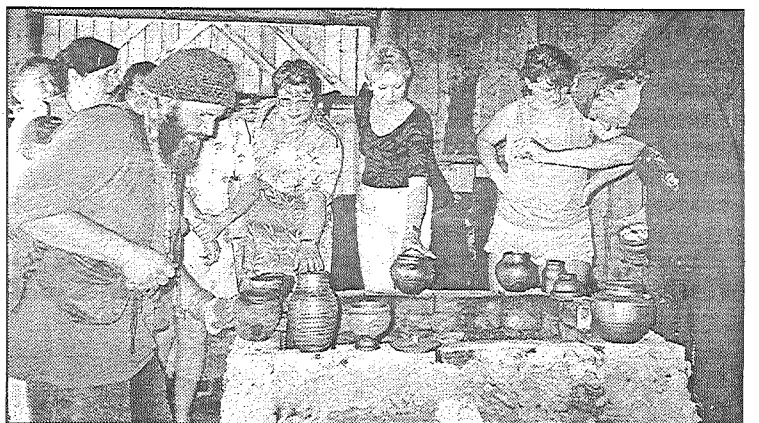
Latgales sieviešu tikšanās Kaunatā

Četras Preiļu rajona pārstāves: Elita Jermolajeva no Preiļiem, Lilita Rudzāte no Rudzātu, Silvija Slūka no Sīlukalna, Velta Popa no Sutru pagasta piedalījās Latgales sieviešu sietā. Šī tikšanās notika Kaunatā.

Kā informēja Preiļu rajona sieviešu apvienības vadītājas vietniece Elita Jermolajeva, ideja par sieviešu vasaras nometnēm, kas notiktu visos četros valsts reģionos, pieder sabiedriskās organizācijas «Latvijas lauku sieviešu apvienība» vadītājai valmierietei Rasmai Freimanei. Vienlaikus tika garantēts arī finansējums.

Elita Jermolajeva un Rēzeknes rajona lauku sieviešu sabiedriskās organizācijas «Sidrabrasi» vadītāja Ināra Kuzminska apņēmās organizēt Latgales sieviešu tikšanos. Daugavpils, Ludzas, Preiļu, Balvu, Krāslavas, Rēzeknes dažādu profesiju un vecumu sievietes uzņēma Kaunatas vidusskola Rēzeknes rajonā.

Elita Jermolajeva «Novadniekam» pastāstīja, ka uz tikšanos ieradās 25 sievietes. Nometnes tēma bija «Iepazīsti sevi, notici sev, palidzi citiem», tāpēc tās laikā notika dažādas nodarbības un pār-

● Latgales sieviešu tikšanās dalībnieces ar sajūsmu vēroja keramiķa Evalda Vasilevska cepļa atvēršanu.

runas. Tās radoši un interesanti vadīja pašas nometnes dalībnieces. Piemēram, Ludzas pārstāve vadīja psiholoģijas nodarbību. Krāslaviete organizēja sarunu par tematu «Bez mīlestības nedzīvoji». Rēzeknes rajona pārstāve stāstīja par Latgales skaistākajiem puķudārziem, bet balvēniete informēja par Balkānu dabas parku, kas atrodas Šķilbēnu pagastā. Sabiedriskā darbiniece Veneranda Andžāne stāstīja par sabiedrisko institūciju lomu lauku aktivitātēs. Ar lielu savīļojumu sievietes piedalījās keramiķa Evalda Vasilevska cepļa atvēršanā.

Nometnes laikā sievietes atsaucīgi piedalījās visās aktivitātēs: rīta rosmē, līnijdejās. Tika diskutēts par daudzām un dažādām lietām — individuālais bizness, projektu rakstīšana, alkoholisms un pamestie bērni.

Nākošā tikšanās būs daudz nopietnāka un plašāka. Septembrī Daugavpils rajonā paredzēta Latgales sieviešu 2. konference. Kā informēja Elita Jermolajeva, 2. konferences norisē tika noteikta izlozes kārtībā pagājušajā gadā notikušajā Latgales sieviešu 1. konferencē Rēzeknē.

L.Rancāne

FUTBOLS

Viesi neieradās uz spēli

Kārtējo spēli Ziemeļaustrumu futbola līgas čempionātā Preiļi/Preiļu siers komandai bija jāspēlē iepriekšējā svētdienā ar Pļaviņu DM futbola kluba futbolistiem savā laukumā.

Viesi no Pļaviņām izrādī-

ja klaji nesportisku rīcību, neierodoties uz spēli. Tika maldināti tiesneši un Preiļu futbolisti. Ziemeļaustrumu futbola līgas disciplinārā komisija piešķīra preiļiešiem uzvaru ar 3 : 0, bet Pļaviņu futbolisti saņēma zaudējumu un naudas sodu.

Šī nedēļas nogale Preiļu futbolistiem ir ļoti smaga. Šodien, 24. augustā pulksten 14.00 «Cerības» stadionā paredzēta spēle ar futbola kluba «Kvarcs»/Madona komandu, bet rīt, 25. augustā pulksten 15.00 turpat notiks spēle ar Rēzeknes «Diž-

vanagi» II komandu. Šīs spēles lielā mērā noteiks, vai preiļieši šajā sezonā iesaistīsies cīņā par godalgotajām vietām.

A.Martusevičs,
Ziemeļaustrumu futbola līgas sacensību direktors

Novada čempionātā uzvar komanda «G.P.A.»

Daudzo skatītāju un līdzjutēju klātbūtnē ceturtdienas vakarā Preiļu 2. vidusskolas stadionā noslēdzās Preiļu novada futbola čempionāts. Uzvarētāju izcīnīja komanda «G.P.A.», tāpat kā ziemas minifutbola čempionātā. Komandas sīvākie pretinieki uz uzvaru bija otrās vietas ieguvēji — «Parks». Uzvarētāju trijnieku noslēdz komanda «Beta», kas šo godu izcīnīja, uzveicot komandu «Cerība». Cīņā par piekto vietu «Policija» uzveica komandu «Būvteks».

● Novada labākā komanda «G.P.A.»: pirmajā rindā (no kreisās) Aleksandrs Mitrofanovs, Deniss Dementjevs, Dainis Skutelis, Raivis Mauriņš, Mārtiņš Pizelis, otrajā rindā Valdis Meluškāns, komandas organizators Georgijs Ivanovs, Edgars Salenieks, organizators Pēteris Kukors, Vladimirs Fjodorovs, Guntars Zarāns, Andrejs Petrovs.

● Septiņu komandu konkurencē otrā vieta ir labs rezultāts. Par to, spēkus ne-taupo, cīnījās komanda «Parks»: Jevgēnijs Foriņuks (pirmajā rindā no kreisās), Andrejs Nikiforovs, Jevgēnijs Kolesņikovs, Oļegs Šeinovs, Aleksandrs Makuha, (otrajā rindā) Māris Gribusts, Valērijs Pauniņš, organizators Viktors Cvetkovs, Igors Jakovļevs, Andrejs Tarasenko, Vitālijs Turčinskis, Ivans Čelnovs, Aivars Kurmis, Igors Derjagins. Foto: M. Rukosjuvs

Superfināla cīņas par uzvarām bija karstas un asas, dažs labs spēlētājs no «kautas», tas ir, no spēles lauka iznāca melns no galvas līdz kājām, jo bumbas uzķeršanā un atraišanās bija pielietoti visi iespējamie kritieni uz stādionā melnās zemes. Pirms spēlēm, kā arī iepriekšējās spēlēs ar ugunsdzēsēju palīdzību stadions tika nolaisnāts, jo putekļu mākoņu dēļ spēlēt nebūtu iespējams. Spēlētājus pietiekami nomocīja un nogurdināja stiprais karstums, kāds pastāvēja visā čempionāta laikā. Spēles notika otrdienās un ceturtdienās katru nedēļu.

Novada atklātais futbola čempionāts sākās 11. jūlijā un turpinājās līdz 22. augustam. Piedalījās septiņas komandas: «Parks», «Beta», «G.P.A.», «Policija», «Būvteks», «Cerība», «Stabulnieki», tas ir, apmēram 80-90 futbolistu un komandu organizatoru.

Komandās pārsvarā spēlēja bijušie rajona sporta kluba «Cerība» futbola nodaļas audzēkņi, kuriem tagad ir 20 – 30 gadi. «Parks» spēlētāji galvenokārt ir 1970./75. gadā dzimušie, «G.P.A.» spēlētāji 1978./82. gada gājuma puīši, «Beta» — 1982./83. gadā dzimušie. Komanda «Cerība» sastāv no pašreizējiem sporta kluba audzēkņiem, kam vēl ir pamaz pieredzes, lai stātos pretī pieaugušajiem, kaut arī demonstrē ļoti labu futbolu.

Šīs vasaras futbola čempionātā pirmo reizi sevi pierādīja jauna komanda — «Beta», kas demonstrēja labu spēli,

kā arī savu organizatoru rūpes par komandu. «Betās» futbolisti čempionātā parādījās jaunās formās.

Kā informēja sacensību galvenais tiesnesis Vladimirs Točko, čempionāts risinājās pēc jaunas spēļu formulas. Visas septiņas komandas spēlēja vienā aplī, pēc tam četras labākās par pirmajām vietām sacentās A finālā, bet pārējās trīs cīnījās par piekto vietu. Pēc tam notika vēl pa vienu spēļu aplim komandu pirmajā četriniekā un trijniekā. Pir-

mās un otrās, kā arī trešās un ceturtais vietas ieguvēji spēlēja pa diviem mačiem superfinālā. Tāpat tika noskaidroti arī piektās vietas ieguvēji. Visu spēļu rezultāti bija svarīgi, jo priekšsacensībās iegūtie punkti tika ņemti vērā, lai iekļūtu finālā. Piemēram, «G.P.A.» tikai ar pūlēm iekļuva fināla četriniekā, jo pirmajās spēlēs vēl nemaz tik spoži neveicās. Spēles bija ļoti spraigas, atzina tiesnesis, un nevarēja prognozēt, kas uzvarēs.

Superfinālā tikās komandas «Parks» un «G.P.A.». Pirmajā spēlē rezultāts bija 3 : 0, bet otrajā — 4 : 1.

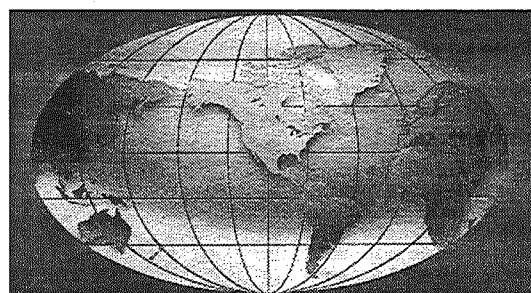
Noteikti čempionāta labākie spēlētāji: vārtsargs Raivis Mauriņš («G.P.A.»), spēlētāji Aleksandrs Trups («Cerība»), Vladimirs Fjodorovs («G.P.A.»), Igors Jakovļevs («Parks»), vārtu guvējs Intars Vajvods («Policija»).

Čempionātu organizēja Preiļu novada dome ar sponsoru atbalstu.

L.Rancāne

INTERESANTI

Zeme kļūst resnāka

Mūsu planēta, aizvien novecojot, nevis novājē, pakāpeniski izkūstot izplatījumā, bet gan kļūst aizvien resnāka.

Mūsu planētai ir lodes forma, kas no poliem ir nedaudz pieplacināta, tāpēc tā ir līdzīga ķirbim. Pamatojoties uz vienu no jaunākajiem pētījumiem, zinātnieki apgalvo, ka Zeme aug... platumā. Līdz 1998. gadam Zemes apkārtmērs samazinājies, bet pēc tam sācis pieaugt.

Zinātnieki atklājuši šo fenomenu, pētot datus, kas saņemti no mākslīgajiem Zemes pavadoņiem pēdējo divdesmit piecu gadu laikā. Viņi atklāja, ka ledus kušana planētas polos radījusi Zemes mantijas (pusizkusušie ieži starp Zemes garozu un kodolu) elastīgās atdeves efektu. Vienkāršāk izsakoties — samazinoties ledus segas spiedienam uz poliem, Zeme maina formu, gluži kā tas notiek ar saspiestu bumbu.

Pēdējo četrus gadus laikā Zeme atkal ir kļuvusi «resnāka», un šis process turpinās. Zinātnieki uzskata, ka nekādi citi notikumi, kas norisinās uz Zemes virskārtas, piemēram, okeānu līmeņa celšanās, nevar radīt tik būtiskas izmaiņas. Viņi uzskata, ka šo izmaiņu cēlonis varētu būt smaguma centru, kas atrodas starp Zemes garozu un mantiju, pārvietošanās.

Cietumniekam — visi pienākumi un privilēģijas

Klaidinošs suns Brazīlijā beidzot atstājis cietumu pēc pusotra tur pavadītā gada. Suns bija notiesāts par kravas automašīnas šoferu sakošanu. Policijas iecirknī Amazones piekrastes pilsētā Marañānā pret Bingo izturējās tāpat kā pret ieslodzītajiem cilvēkiem. Viņam bija sava kamera, kā arī vingrošana pēc programmas, viņš saņēma medicīnisko aprūpi un sagaidīja viesus. Tiesnesis piesprieda Bingo cietumsodu sabiedrības drošības nolūkos par uzbrukumu kravas automašīnas šoferim. Cietuma kamerā viņu apmeklēja cilvēki, kuri mēdza rūpēties par viņu, kad viņš vēl klejoja pa pilsētas ielām.

To, kas nav saprotams, vienkārši aizliedz

Turkmenistānas autoritārais prezidents Saparmurads Nijazovs, kurš savulaik valstī aizliedza baletu, jo «viņš to nesaprot», tagad pats kļuvis par valsts galveno dzejnieku, ziņo Krievijas prese. 62 gadus vecā S.Nijazova publicētās poēmas, tāpat kā viņa agrākās esejas, visticamāk, Turkmenistānā kļūs par obligāto literatūru. Pagaidām gan neviens neesot sadūšojies prezidenta dzeju tulkot citās valodās, taču Krievijas laikraksts «Kommersant» iepazīstinājis savus lasītājus ar vairāku dzejoļu nosaukumiem, piemēram, «Mana Turkmenistāna», «Turkmenistānas liktenis ir arī mans liktenis».

S.Nijazovs, kuru Turkmenistānā pazīst kā Turkmenbaši jeb «visu turkmēņu tēvu», pagājušajā gadā Ašgabatā teātrī aizliedza operu un baletu, vienkārši paziņojot: «Es nesaprotu baletu. Kam man tas vajadzīgs?» Viņš uzsvēra, ka opera un balets ir Rietumu māksla un «pēc izcelšanās» sveša turkmēņiem. «Nedrīkst veicināt kultūru, kas radusies svešā vietā. Jākopj nacionālā kultūra», paziņoja Turkmenbaši. 1999. gadā Turkmenistānas Tautas padome Nijazovu ievēlēja prezidenta amatā uz mūžu. Vēlāk viņš paziņoja, ka 2010. gadā, 70 gadu vecumā, šo amatu atstās. Turpmāk Turkmenistānas Valsts prezidents tiks ievēlēts uz pieciem gadiem ar tiesībām ieņemt šo amatu ne ilgāk kā divus termiņus.

HOROSKOPS

NEDĒĻAI (26.03. - 1.09.)

Auns. Saņemtās vēstules un dāvanas ne vienmēr liecinās par dāvatāja patiesiem un nopietniem nodomiem. Uzdrīkstieties būt jūtīgs un emocionāls, mācieties mīlēt. Sīkās raizes drīz izgaiss kā nebijašas. Iesakātajiem darbiem būs tālejošs un pozitīvs rezultāts, būs iespēja pakāpties pa karjeras kāpnēm. Mācieties no kļūdām.

Vērsis. Nedēļas beigās varat saņemt svarīgu informāciju, kura līdz šim jums nebija pieejama. Atmetiet ilūzijas, ka viss notiks tikai un vienīgi pēc jūsu prāta. Iespējami sarežģījumi darbā, kas var beigties ar darbvietas maiņu. Regulāra pašanalīze palīdzēs novērst problēmas attiecībā ar kolēģiem.

Dvīņi. Nedēļas beigās sagaidāms seksuālās enerģijas pieplūdums. Lai izdarītu svarīgu «gājienu», nogaidiet vispiemērotāko mirkli, jo steiga var visu sabojāt. Bieži vajadzēs likt lietā savas radošās spējas, lai pārlicinātu kādu par savu ideju neatkārtojāmību. Nedēļas vidū piemirsīsies par taupību. Tērējiet, tikai ievērojiet mērenību.

Vēzis. Šonedēļ būsiet draisks, aizmārsīgs un sentimentāls. Spēsiet piesaistīt pretējā dzimuma pārstāvi uzmanību un pat izmantosiet to, lai gūtu materiālus labumus. Savas jaunās idejas nepaudiet autoritatīvā un uzstājīgā tonī, ieklausieties arī savu kolēģu viedokli. Veiksmīga nedēļa, jo atrisināsies sen sasāpējuši jautājumi.

Lauva. Neatstumiet nevienu cilvēku, viņu padoms jums var lieki noderēt. Jāatgādina, ka kompromisu māksla vienmēr noder, lai veidotu harmoniskas attiecības. Dzīve sniegs visu, ko vēlaties. Palīdzēs paziņas, kā arī seni draugi. Tomēr esiet uzmanīgs, izvēloties sadarbības partnerus, rūpīgi iepazīstieties ar viņu finansiālo stāvokli.

Jaunava. Darbam beidzot būs acīmredzami rezultāti. Notikumi risināsies galvu reibinošā ātrumā, būs vajadzīga spēja iedziļināties daudzās it kā nenozīmīgās sīkumos. Izeju no grūtībām un pesimisma sniegs draugu atbalsts — neturiet bēdas sevi. Pārsteigumu var sagādāt sen neredzēti bērnišas draugi.

Svari. Nedēļas otrajā pusē dzīves ritms kļūs mierīgāks, sabiedrībā jārekinās ar to, ka ne vienmēr jūs pamanīs. Zvaigznes sola romantisku un patīkamu iepazīšanos. Jūsu mirdzumu var apņemt vienīgi vēl spilgtākas personības parādīšanās. Būs daudz darba, saņemsiet jaunus darba piedāvājumus, kuri tikami papildinās jūsu maciņu.

Skorpions. Neuzņemieties vairāk, nekā spējat paveikt. Sirdī un prātā ieskanēsies draiskulīgas notis. Imidža maiņa pievērsīs pastiprinātu pretējā dzimuma pārstāvju vērību. Veiksmīgi līdzsvarojot sabiedriskos pienākumus un privāto dzīvi, dzīve problēmas nesagādās. Darba pieredze jūs padarīs par autoritāti kolēģu acīs. Iemācieties atsacīt!

Strēlnieks. Laimīgas attiecības ar tuviniekiem. Romantiskā iepazīšanās solās pāraugt nopietnās un ilgstošās attiecībās. Neaizmirstiet ievērot drošības noteikumus. Sāpīgi uztversiet apstākļu maiņu, draugi jūs var apšūdzēt konservatīvisma un pat stagnācijā, jo jūs galīgi neaizraus cilvēces progresīvākās idejas.

Mežazis. Šonedēļ nav vēlams mainīt darbu vai dzīves vietu, to attieciet uz vēlāku laiku. Mīļotā persona no jums prasīs daudz, bet daudz dos arī pretim. Turiet roku uz dzīves «pulsa», lai nekās nepasid jūsu garām. Dzīve plūst un mainās, ar cilvēkiem ir tāpat — varat iegūt jaunus draugus, bet pazaudēt vecos.

Ūdensvīrs. Gūsiet ne tikai daudz jaunu paziņu, bet arī noderīgu iespaidu. Nedēļas noslēgumā esiet piesardzīgāks, jo jums izteiktā piedāvājumā var slēpties lamatas. Reāli novērtējiet savas iespējas, pirms sākat rīkoties. Veiksme sagaida tos Ūdensvīrus, kuru dzīve ir saistīta ar radošu darbu — gleznotājus, mūziķus, aktierus.

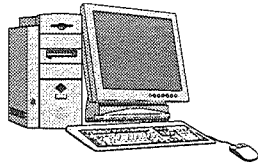

Zivis. Būs nepieciešamas papildus iemaņas, vajadzēs domāt par dzīves praktisko pusi. Ģimenes locekļi novērtēs jūsu rūpes, bet iemīļotā persona atmaigs un skums. Neiesaistieties strīdos, būs grūti atgūt dvēseles mieru. Neesiet par sevi pieticīgās domās — citi par jums domā tikai labu. Diemžēl jūsu karjera saskarsies ar grūtībām.

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

Speciāls piedāvājums tiem kas mājās

Bezprocentu kredīts

Dators mājās - tūlīt!

SIA LatInSoft piedāvā skolēniem un studentiem visizdevīgākos datora pirkšanas noteikumus:

- * minimāla pirmā iemaksa
- * kredīts bez procentu pieskaitīšanas
- * noformēšana uz vietas

Mihoelsa 56, Daugavpils
tel. 5407212, 5407210

Start ← Izvēlaties LatInSoft OK Lv 10:00

*Mūžam saulainas lai divas dzīves,
Ko gredzens šodien vienā sien!
**Zentu un Antonu sveic vedēji
Anastāsija un Ludvigs.***

SIA «Latagra» Jēkabpils nodaļa (bijušās cukurfabrikas teritorijā) **piedāvā**

- minerālmēslus,
- kodnes,
- herbicidus.

Vairumpircējiem bezmaksas piegāde.
Tālrunis Jēkabpilī 52-31210, 9243668,
Rēzeknē 46-35884, 6403549.

Pērk lapu, skuju koku cirsma un mežus īpašumā, zemi ezera krastā.
Tāl. 9104510.

SIA «Vilcāns V» Livānos, Alejas ielā 19 (Ubagļi pie pilsētas stadiona) izgatavo melnā granīta pieminēklus, apmales un melnās betona apmales.
Livānu novada iedzīvotājiem LĪZINGS!
Tāl. 6469426, 53 41555 pēc 20.

SIA «Dubiki» pērk cūkas, liellopus, jaunlopus, aitas dzīvsvārā.
Samaksa tūlītēja. +12%, +18%.
Tāl. 9121830, 6499013, 54-74696.

SIA «Kārlis Viens» iepērk mājlopus kautsvārā.
Samaksa tūlītēja (pie svēršanas).
Formē subsidijas.
Tāl. 6468887, 53-48524, 53-48531.

Iepērk govīs, jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas.
Tāl. 23887, 55798, 9183601, 6461550.

Pērk bērza finierklučus mežā pie ceļa.
Samaksa tūlītēja.
Tāl. 9641302.

SIA «Remontnieks» piedāvā:

- ✓ minerālmēslus,
- ✓ kodnes,
- ✓ raundapu,
- ✓ šiferi 6v (Ls 0.95),
- ✓ šiferi 8v (Ls 1.48) un citus būvmateriālus,
- ✓ kviešu lopbarības miltus un graudus.

Darba laiks 9.00-17.00 darbdienās.
Iespējama piegāde.
Tāl. Aglonas st. 65147, Viļānos 46-60228.

BTA PREIĻU FILIĀLE ORGANIZĒ AKCIJU «Maksā mazāk — 43%»
Piedalies loterijā:
✓ automašīna «Nissan»,
✓ ceļojums 2 personām uz Keniju.
Akcijas norises laiks 26.08.2002.-31.08.2002.

SIA «Preiļu saimnieks» iznomā telpas Preiļos, Talsu 2.
Pieteikties līdz 2002. gada 10. septembrim.
Kontakttālrunis 5381101.

Pārdod

labu govī. Tāl. 76231;
govī. Tāl. 43895;
govī. Tāl. 50426;
govī. Tāl.9725395;
aplecinātu teli. Tāl. 54693;
3-istabu dzīvokli Aglonā (ir Zemesgrāmatā). Tāl. 75190;
Audi 90, 2,2 l, 1985. g., labā tehn. stāv. Tāl. 5381137, 9465645;
jaunu apkures katlu. Tāl. 6814465;

Meklē darbu

kvalificēta grāmatvede Livānu novadā. Tāl. 6351973.

Izsaku sirsnīgu pateicību Preiļu slimnīcas intensīvās terapijas nodaļas personālam, ārstiem Pastaram, Ļvovam kā arī Vaivodei un Pliči par iejūtīgo attieksmi un ārstēšanu.
Antoņina Brīvere

Pērk papīrmalku, taras klučus, zāgļakus. **Apmaksa tūlītēja.**
Piedāvā kokmateriālu iekrāvēja un transporta pakalpojumus.
Tāl. 54-20218, 9416036.

Mani sapņi paliek bērnos,
Tālāk būs jau viņu ceļš.
Dienas ritēs,
Un caur grīslī pērno
Katru gadu jauni asni zels.
Izsakām līdzjūtību Marekam un Rolandam Laizāniem, no TĒVA atvadoties.
Klasesbiedri, vecāki un audzinātājas

Skumju brīdī esam kopā ar Valentīnu Ruzģi, no TĒVA uz mūžu atvadoties.
Vārkavas vidusskolas kolektīvs

Nāks rudens ar zeltu savu,
Un ziema ar sudrabu nāks,
Tik nepaceļams visam pāri
Guls mūžīgā klusuma vāks.
Kad negaidīti atnākušo sāpi izraud sveces un ziedos birst atvadu asaras, sakām siltākos līdzjūtības vārdus Janīnai un pārējiem piederīgajiem, PĒTERI izvadot.
Stabulnieku pagasta padomes kolektīvs

ANEKDOTES

Valsts ieņēmumu dienesta paziņojums: «Tiem, kas vēl nav paguvuši samaksāt nodokļus, jāzvana pa tālruni 02. Savukārt tie, kas to jau paguvuši izdarīt, palīdzību saņems, zvanot pa tālruni 03».

●●●
Kāds jauneklis autobusa ceņšas uzsākt sarunu ar jaunu meiteni:
— Sakiet, lūdzu, vai jūs esat precējusies?
Meitene atbild:
— Nē, man vienkārši nebija laika uzkrāsoties.

●●●
Ja jūs esat mierīgs, bet apkārt, panikā kļūstot, skraidā cilvēki, iespējams, ka jūs neesat kaut ko sapratīs...

●●●
Celtņieki jaunajā mājā nolēmuši pārbaudīt dzirdamību starp blakus dzīvokļiem. Katrs ieiet savā dzīvoklī.
— Tu mani dzirdi?
— Nekļiedz! Es tevi redzu!

●●●
Priekšvēlēšanu kampaņa. Deputāta kandidāts savam konkurentam:
— Būs labāk, ja mēs vienosimies un pieliksim punktu mūsu savstarpējiem ķīviņiem, kas kaitē gan man, gan tev. Man ir priekšlikums: tu izbeidz mani apmelot, bet es savukārt beidzu runāt par tevi patiesību.

●●●
— Man jāšķiras no sievas.
— Kāpēc?
— Viņa katru dienu to vien tikai dara, kā iet no viena restorāna uz otru, no bāra uz bāru.

— Ko tu stāsti? Viņai tiešām tādas problēmas ar alkoholu?
— Nē, viņa mani meklē...

●●●
Kad mēs pārkāpjām likumu — mums uzliek soda naudu. Kad mēs rīkojamies pareizi — mums uzliek nodokļus.

●●●
Meitenīte pārnāk no skolas. Māte jautā:
— Ko jūs šodien mācījāties?
— Pasaku par Sarkangalvīti.
— Ak tā, un ko tad šī pasaka mums māca?
— To, ka vajag labi iegaumēt, kādas izskatās mūsu vecmāmiņas.

●●●
Lai daudz nozagtu, vispirms jārada godīga cilvēka reputācija.